

1 konsultacije i timovi Odbrane nemaju prigovora na predlog Tužilaštva za zaštitne
2 mere narednog svedoka.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Mislim da možemo da donesemo
4 jednu kratku usmenu odluku.

5 Dakle Veće, razmotrivši podnesak Tužilaštva za zaštitne mere za svedoka
6 36, od 5. februara, budući da nema nikakvih prigovora od strane Odbrane,
7 udovoljava zahtevu Tužilaštva i odobrava se upotreba pseudonima i izmena lika, i
8 to sve za svedoka broj 36.

9 Gospođo Palić, dobro jutro i dobrodošli.

10 GĐA SVJEDOK: Dobro jutro.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja sam juče objasnio šta će se danas
12 dešavati. Gospođa Šoljan će Vam postaviti nekoliko pitanja, a onda će Vas
13 ispitivati timovi Odbrane.

14 Gospođo Šoljan, izvolite.

15 SVJEDOK: ESMA PALIĆ [nastavak]

16 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

17 Ispituje gđa Šoljan:

18 [Tužiteljica ispituje putem prevodioca]

19 P: Dobro jutro, gospođo Palić. Kako ste? Recite nam, molim Vas, Vaše
20 puno ime i prezime.

21 O: Ja se zovem Esmā Palić.

22 P: Kada ste rođeni?

23 O: 21. marta 1967. godine.

24 P: A gde ste rođeni i odrasli?

25

26

27

28

29

30

1 O: Rođena sam u Žepi i od... prvih 15 godina svog života živjela sam u
2 Žepi.

3 P: Da li ste muslimanka, Bošnjakinja?

4 O: Da.

5 P: Supruga ste upoznali dok ste oboje studirali u Sarajevu na
6 Univerzitetu; da li je to tačno?

7 O: Tačno je.

8 P: Vaš suprug je bio Avdo Palić?

9 O: Da.

10 P: U julu mesecu 1995. godine, on je bio pukovnik u Armiji BiH i bio je
11 komandant 28. /?285/ partizanske brigade koja je bila odgovorna za žepsku
12 enklavu; da li je to tačno?

13 O: Partizanske?

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li je to bila 285. partizanska
15 brigada ili jednostavno Partizanska brigada?

16 GĐA SVJEDOK: Nije bilo partizanskih brigada u ovom ratu. Avdo je bio
17 komandan... komandant 285. lahke brdske brigade.

18 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod]

19 P: Hvala, gospođo. Pre rata, Vaš suprug je po obrazovanju bio inženjer;
20 da li je to tačno?

21 O: Tačno je.

22 P: Šta ste Vi po zanimanju?

23 O: Ja sam psiholog.

24 P: Gospođo Palić, sada bih htela da se vratim na Žepu početkom 90-ih. Vi
25 ste se preselili u Žepu 1992. godine i ostali ste tamo do 1995; da li je to tačno?

26

27

28

29

30

1 O: Djelimično je tačno. Nisam se preselila. ja sam 20... ja sam do.. u
2 stvari, prije rata živjela u Sarajevu. 29. marta sam pošla u Žepu u posjetu
3 mojim roditeljima i tamo sam ostala jer se nisam uspjela vratiti, obzirom da je
4 Žepa već 4. aprila, dakle na dan Bajrama kad sam - zbog čega sam ja i otišla u
5 posjetu roditeljima - blokirana i više nije mogao niko izaći. I ostala sam do
6 kraja, znači do... do deportacije iz Žepe.

7 P: Dok ste bili u Žepi 1992. godine, dakle u periodu do jula 1995.
8 godine, gde ste stanovali?

9 O: Živjela sam u kući mojih roditelja, osim u šumama i pećinama. Dakle,
10 živjela sam u kući mojih roditelja.

11 P: A gde se nalazila kuća Vaših roditelja u gradu Žepi?

12 O: U samom centru.

13 P: Koji je bio nacionalni sastav stanovništva u Žepi u periodu između
14 marta 1992. godine i 1995?

15 O: Tamo su bili sve Muslimani, izuzev dvije nastavnice koje su bile
16 srpske nacionalnosti.

17 P: Da li su svi ljudi koji su živeli u Žepi u periodu između 1992. i
18 1995. bili meštani?

19 O: Ne. Do 1992. su bili mještani, izuzev, dakle, ljudi koji su dolazili
20 zbog posla tu. Ali većina tih ljudi je otišla kad su predosjetili rat. Ali u
21 ratu je u Žepi živjela, dakle... je poč... 1992. jedna trećina je bila
22 domicijelnog /sic/ stanovništva, a ovaj... dvije trećine su bile izbjeglice iz
23 okolnih gradova i sela koja su odmah na početku 1992. protjerani iz svojih
24
25
26
27
28
29
30

1 gradova od strane srpske vojske. To su izbjeglice iz Rogatice, Višegrada, Han
2 Pijeska, Vlasenice i svih tih sela koja se nalaze okolo.

3 P: Do jula 1995. godine, koliko je otprilike ljudi živelo u Žepi?

4 O: U početku, dakle 1992. godine, ja zaista ne bih govorila o tačnom
5 broju, ali se govorilo, dakle - ako je bilo 5.000 domicjelnih /sic/ - govorilo
6 se da u Žepi ima 15.000 ljudi. Međutim, 1992. su bile tri ofanzive na Žepu. Bile
7 su opasnosti da će Žepa pasti i tada su... veliki broj ljudi koji je došao sa
8 strane nisu imali razloga, dakle, da se zadržavaju u Žepi.

9 Mnogi su otišli prema Srebrenici jer je Srebrenica bila koridor prema
10 Tuzli. Dobar broj ljudi je pokušao preko šuma da se prebaci, preko Han Pijeska,
11 preko Vlasenice da se prebaci prema Kladnju, tako da tačan broj ljudi koji je
12 otišao ja zaista ne znam. Znam na samom kraju da je bilo preko 8.000 ljudi,
13 dakle 1995.

14 P: Gospođo Palić, tokom rata, da li je granatirana Žepa?

15 O: Užasno. Užasno je granatirana, pogotovo 1992. Rekla sam, 1992. su
16 bile dvije ofanzive na Žepu. Jedna je bila u julu mjesecu, kada je Žepa
17 granatirana sa tenkovima, minobacačima, a i jako dugo je bombardovana avionima.
18 Znači, u julu mjesecu... u junu, julu, avgustu, septembru, u oktobru. Poslije
19 toga je nastavljeno, znači, granatiranje. Nije bilo više aviona. I sve do maja
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 1993. Poslije toga je Žepa zaštićena zona... postala zaštićena zona i nije više
2 bilo takvih granatiranja sve do marta 1995.

3 P: A da li je marta 1995. došlo do neke promene u frekvenciji
4 granatiranja?

5 O: Da. Znači, u odnosu na period ranije kad nije bilo tih, ovaj...
6 granatiranja, u martu već su počele da padaju granate po rubnim područjima.
7 Istina, ne puno, povremeno, jedna-dviije na različite krajeve. I već u junu
8 mjesecu, prije nego što će krenuti okupacija enklava, onda je zaista počelo
9 snažnije granatiranje.

10 P: Možete li nam reći koji delovi Žepe su najviše granatirani? I počnite
11 od marta 1995.

12 O: Dakle, u ma... ako govorimo o martu, više su to padale... više je to
13 bilo po rubnim područjima, dakle po... nenaseljenim ili, ovaj... šumskim
14 dijelovima. Poslije, znam za jednu granatu koja je pala u naseljeno mjesto. Tada
15 su se ljudi, ovaj... odmah obratili UNPROFOR-u, *checkpointu* koji je bio blizu. I
16 ov... kada je u junu krenulo granatiranje, onda je to bilo po naseljenim
17 mjestima, jako puno po centru i po svim ostalim naseljenim mjestima.

18 P: Tokom ovog perioda kada je granatiranje bilo intenzivnije, da li je
19 bilo žrtava?

20 O: Jeste.

21 P: Da li se radilo o civilima ili o vojnim licima?

22 O: Civilima.

23 P: Rekli ste da je granatiranje počelo u junu mesecu. Recite da li se
24 učestalost granatiranja i tada promenila.

25 O: U julu mjesecu je, dakle, to bilo intenzivnije granatiranje u odnosu
26 na period ranije; maj, april, mart. A onda, kada je Srebrenica pala i kada je

27

28

29

30

1 krenula ofanziva na Žepu, onda se ne može govoriti da je to bilo granatiranje.
2 To je bilo... to... to je bio haos. To... tu su granate padale non-stop.

3 P: Tokom ovog intenzivnog granatiranja Žepe, da li ste bili u prilici da
4 čujete generala Mladića ili nekog ko se predstavljao kao general Mladić i to
5 preko oglasa /sic/?

6 O: Kada je Srebrenica pala, kada je u Žepi nastao haos, jer smo znali da
7 smo sljedeći, i ta snažna granatiranja su dakle bila jasan znak šta... šta nas
8 čeka, i vojska koja se, ovaj... koja je opkolila Žepu. Nekoliko dana poslije
9 pada Srebrenice, dva-tri dana, ja sam čula, jedan dan sam bila u prilici da
10 čujem na balkonu moje kuće kad sam izlazila - bilo je to smjelo, ali eto, više
11 je bilo nemoguće biti non-stop po skloništu - i taj glas se čuo, ali se nije
12 moglo najbolje razumjeti i u mom skloništu, čula sam sa stijena koje se nalaze
13 sjeverozapadno, dakle, od moje kuće, te...

14 Na tim stijenama, odnosno na tom brdu koje se zove Borovačke stijene,
15 bila je srpska vojska i od tamo se čuo glas koji je govorio: "Narode Žepe,
16 govori Vam Ratko Mladić. U Žepi ne možete ostati. Uzmite bijele zastavice i
17 krenite prema Brezovoj ravni, gdje Vas čekaju autobusi koji će Vas odvesti na
18 teritoriju pod kontrolom Alije Izetbegovića. Nemojte slušati ludog Avdu. Vi ste
19 njegovi taoci. On će Vas odvesti u smrt."

20 Više puta tokom dana je ponavljao. Dakle, pozivao je na predaju, te
21 bijele zastavice. "Slušanje ludog Avde" je nešto što nikada neću zaboraviti.

22 P: Kako ste Vi reagovali na tu poruku?

23 O: Ah... naravno, nije to bilo nimalo prijatno čuti, obzirom da se
24
25
26
27
28
29
30

1 radilo o mom mužu. Ja nisam strahovala samo za... za svoj život. U tom trenutku,
2 meni je najteže bilo zbog muža, ali smo isto tako i.. i ja, kao i mnogi narod
3 žepe, znali da ono što Avdo kaže je jedini pravi put. Bila sam jako uplašena,
4 ali sam se morala kontrolirati i čekati šta... šta će se dogoditi.

5 P: Da li ste bili u prilici da vidite kako su drugi stanovnici žepe
6 reagovali na ove poruke koje su stizale iz planine?

7 O: Narod je... narod je bio nemiran. Neki su dolazili našoj kući i... i
8 znali su, je l' /sic/ uvijek kada je kriza u žepi bila svi su trčali da pitaju:
9 "Komandante, šta ćemo?" Avdo je dolazio u to vrijeme, ovaj... dolazio je iz
10 komande kući. I ja sam ga pitala: "Šta?" Znam da su se održali sastanci, ovaj...
11 u... općini, u štabu u... u žepi, da su ljudi bili jako uplašeni. Jedni su se
12 pitali: "Da li da se predamo?" Drugi su, ovaj... govorili: "Avdo, kaži nam, jer
13 mi ćemo uraditi, ovaj... onako kako ti kažeš, jer ti to najbolje znaš."

14 I tada je donesena, ovaj... odluka - dakle Avdo je predložio a, ovaj...
15 ljudi su prihvatili - da se branimo. Jer ako se predamo, da ćemo završiti kao
16 Srebrenica. To je bilo neminovno. Znam da je tada Avdo i sam, ovaj... bio u
17 velikim mukama.

18 Trebalo je vratiti mir u narod, jer ako narodu kažete da ste žrtva Vašeg
19 čovjeka, logično je da... da se javljaju tenzije, da... da se ubacuje klica
20 nepovjerenja. Ali je isto tako narod iz prethodnih, ovaj... godina, naučio da
21 vjeruje Avdi. Avdo je odmah tražio pomoć UNPROFOR-a da se zaštiti narod žepe.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Postaviću Vam još nekoliko pitanja u vezi sa granatiranjem tokom tog
2 perioda. Rekli ste da je bilo civilnih žrtava. Da li Vam je poznat broj koliko
3 je bilo žrtava togom onog intenzivnog granatiranja u julu mesecu?

4 O: Ne znam stvarno. Ne znam. Znam da su ljudi ginuli, da su civili
5 ginuli. Ali tačan broj ne znam, prosto iz razloga što sam i sama poslije toga
6 pala u jedno stanje koje... svako svoju muku muči i nisam, ovaj... vodila računa
7 o tome koliko je ljudi poginulo. Ali znam da su ginuli. Sjećam se jednog mog
8 susjeda koji je nesretnik poginuo iz... I to... to je ono što znam. Ali znam da
9 su ginuli ljudi i na drugim krajevima Žepe. Znam jednog dječaka koji je u...
10 tokom bježanja, ovaj... u šumu bježali su - on je bio osoba sa umanjnim
11 mentalnim sposobnostima - ubijen je.

12 P: Toko tog perioda i Vaša kuća je granatirana; zar ne?

13 O: Da. I to ciljano je granatirana. Dok je još uvijek u Žepi bio
14 komandant UNPROFOR-a, Simon Dudnik, dakle on je ne...nekoliko dana poslije toga
15 zarobljen od strane Mladića - barem tako je rečeno - i ostao je na "Checkpointu
16 1" gdje je bio Mladićev štab, dok je on dolazio u Žepu, on je ustvari bio spona
17 između Avde i... i civilnih vlasti u Žepi i Mladićeve... Mladićevih snaga koje
18 su se nalazile na brdu iznad Žepe koje se zove Bokšanica. Ja se sjećam jednog
19 dana kad je Dudnik došao. Na balkonu je razgovarao sa Avdom. Bili su
20 prislonjeni...

21 PREVODITELJICA: Samo malo sporije, molim Vas.

22 GĐA ŠOLJAN [simultani prevod]

23 P: Samo da Vas zaustavim na trenutak. Ja sam htela da čujem detalje u
24 vezi sa samim granatiranjem. Recite nam kada se to desilo.

25 O: Kuća u kojoj sam živjela granatirana je... moglo je biti 17-og ili
26 18-og.

27

28

29

30

1 P: Da li možete tačno da opišete šta se desilo, koliko granata je
2 pogodilo kuću, ko se nalazio u kući tada?

3 O: U kući sam... u kući smo imali jedno sklonište, manje sklonište koje
4 je služilo meni i bebama. I tu je bila moja majka i sestra. Bili smo dakle u
5 skloništu, jer je granatiranje bilo neprestano i moja beba, koja je u to vrijeme
6 imala nepuna četiri mjeseca, je plakala a ja sam izašla iz skloništa, ušla sam u
7 dnevni boravak i pokušala sam je utješiti. I u tom momentu je izašla i moja
8 sestra i mi smo bili minut-dva.

9 Pala je jedna granata u zid iznad kuće. Od silne detonacije s... ovaj...
10 osjetila sam u... silna detonacija i na vrata, ovaj... ulaza. Mi smo se na
11 brzinu vratili u sklonište i tada je kuća pogođena sa pet granata. Prvi... prva
12 granata je pala u zid tog dnevnog boravka gdje smo bile sestra, moja beba i ja.
13 Druga je pala u dio zida gdje je sklonište i čula sam kako se ruše drva koja...
14 koja su bila naredana iza... uz taj zid. Treća granata je pala na drugi sprat.
15 Isto, četvrta na drugi sprat, pored te. I peta je pala u krov.

16 P: To nije bio prvi put da je Vaša kuća granatirana; zar ne?

17 O: Ne.

18 P: Kada je prvi put granatirana Vaša kuća?

19 O: Prvi put je granatirana u decembru 1992. Drugi put je granatirana na
20 8. mart 1993. I tada je... tada je i ozbiljno i oštećena.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Kada je Vaša kuća bila granatirana u julu 1995. godine, nakon toga da
2 li ste mogli da nastavite da živite tamo?

3 O: Ma ne, nismo mogli nastaviti živjeti. Mi smo bili u skloništu i već
4 nas je gušio /sic/ prašina koja je ulazila u sklonište. Vidjeli smo kroz otvor
5 iz sk... skloništa dim. Već je... već se Vi... u vani se vidjelo. Kad smo...
6 znali smo da moramo izaći odatle, ali smo birali trenutak kako. I onda smo se
7 dogovorili da izlazim ja sa jednom bebom, mama s drugom. Kad sam izašla u
8 hodnik, sve je bilo vani.

9 P: Nakon toga, gde ste živeli?

10 O: Onda smo otišli u vanjsko sklonište i sačekali smo noć. Kasno tokom
11 noći pokupila sam bebe. Avdo je došao - bio je jako uplašen za nas - i onda smo
12 otišli u jedno zaklonjeno selo, Šitkov Do.

13 P: A koliko je to mjesto bilo udaljeno od centra Žepe?

14 O: Nekih pola sata pješke.

15 P: Zašto ste odabrali to mjesto?

16 O: Po... po prirodi je bilo zaklonjenije od samog centra, dakle po
17 geografskom položaju. A takođe je to bio put svih naših bježanja tok... od 1992.
18 - put prema Žepskoj planini - odakle smo u krajnjoj nevolji morali krenuti dalje
19 preko šuma.

20 P: Da li je bilo i drugih ljudi iz Vašeg komšiluka koji su radili istu
21 stvar što i Vi, kretali se prema Šitkovom Dolu?

22 O: Svi iz centra su krenuli prema Šitkovom Dolu. I iz drugih naselja
23
24
25
26
27
28
29
30

1 koja su se nalazila lijevo od... od centra. U... u pravilu je tokom rata vladalo
2 neko nepisano pravilo, ali se tako dešavalo, da... da je veći broj ljudi išao...
3 odnosno stanovnika, civila, da su išli kud je išla Avdina porodica.

4 P: A koliko je bilo ljudi zajedno sa Vama koji su se kretali prema
5 Štitkovom Dolu?

6 O: Oko 2.500.

7 P: Ko su bili ti ljudi? Kakav je bio sastav te grupe ljudi, recimo odnos
8 muškaraca prema ženama i djeci, starijima?

9 O: To su bili žene, djeca, stariji... nešto starijih ljudi. Uglavnom
10 žene, djeca, stare žene i nešto staraca.

11 P: A kada ste stigli u Štitkov Do, da li je to prost... da li je taj
12 prostor bio dovoljno velik da se u njemu smjeste svi ljudi koji su stizali?

13 O: Pa, u toj... u tom selu nema desetak kuća i desetak pomoćnih
14 objekata. Ali ljudi su bili na livadama. Sve... Sasvim je normalno bilo spavati
15 na livadama. Livade su bile pune, dvorišta.

16 P: Da li se granatiranje nastavilo dok ste se Vi kretali prema Štitkovom
17 Dolu i kad ste već bili u Štitkovom Dolu?

18 O: Jeste. Ali u momentu kad smo mi izlazili - ne sjećam se da su... da
19 je bilo granatiranje. Iako je to bila noć i znali su... i noću su znali
20 granatirati. Ne sjećam da... da su... da smo imali problema da se krijemo. A u
21 Štitkov Do u... tu gdje je narod bio, padale su s one strane brda, dakle,
22 granate, ali direktno u narod nije pala nijedna granata.

23 P: Koliko dugo ste ostali na tom mjestu?

24 O: 23. jula, u noći, kasno oko 02.00h možda, krenuli smo prema planini,
25
26
27
28
29
30

1 jer je pala Brezova Ravan - a to je jedna od kritičnih tačaka za odbranu Žepe -
2 i bila je opasnost da će srpska vojska ući u Žepu. A od dogovora da se civili
3 spase još uvijek nije bilo ništa. I mi smo se uputili prema planini, u 02.00h,
4 dakle po pò noći. Stigli smo gore. Već je bila... već je bilo svanulo, 24. jula
5 ujutro.

6 P: I tog jutra ste čuli da će se žene, djeca i starije osobe prebaciti
7 iz Žepe. Je li to tačno?

8 O: Da, da. Dobili smo informaciju da se vratimo nazad. Ja sam, ovaj...
9 već prije nego što smo krenuli znala... dogovaralo se oko eva... predaje Žepe,
10 evakuacije civila, predaje vojske i tako dalje. Mladić je bio nezadovoljan sa
11 razvojem događaja i uporno je tražio Avdu da dođe ne pregovore. Avdo nije
12 prihvatao pregovore.

13 Čekao je da se nešto dogovori na većem nivou u Sarajevu. Obzirom da je
14 situacija bila grozna, ja sam imala informaciju da će Avdo - ako se ništa tokom
15 noći ne javi iz Sarajeva - otići na pregovore. I kad su nam rekli da se 24-og
16 vraćamo nazad, ja sam znala da je Avdo bio na pregovorima.

17 P: A šta ste onda uradili kada ste saznali da treba da Vas prebace iz
18 Žepe?

19 O: Kada sam saznala da me... da nas trebaju prebaciti iz Žepe?

20 P: Da, kada Vam je stigla ta informacija ujutro 24-og, kad... kada ste
21 se... da treba da se zajedno sa ostalim ljudima iselite iz centra Žepe. Šta ste
22 onda uradili?

23 O: Dakle, prvo smo se vratili s planine u centar Žepe.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Možete li opisati Vijeću šta ste primijetili kad ste se vratili u
2 Žepu?

3 O: Ja sam bila jako, jako uplašena za sudbinu moga muža. Jer prihvatio
4 je da... da se nađe u društvu onih koji su mu, ovaj... cijeli život prij...
5 cijeli rat prijekali. Bilo je... bili su poredani autobusi u centru Žepe. Masa
6 svijeta je išla. Vidjela sam na ćošku jedne kafane stajali su srpski vojnici i s
7 njima je stajao i moj muž.

8 P: Rekli ste da su bile mase ljudi. Ko si bili ti ljudi?

9 O: To su bile žene, djeca, stari ljudi. Uglavnom žene i djeca, stare
10 žene.

11 P: Kako su izgledali u tom trenutku?

12 O: Mislim da se to, ovaj... ne može opisati. U tom momentu mi... svi su
13 mi izgledali normalno, jer sam i ja bila dio toga. Dakle, izmučeni, uplašeni,
14 prestravljeni. Pogubili su svoje... svoje članove obitelji. Brinuli su za svoje
15 ljude koje su bili na linijama. Jednostavno, to... to je bila jedna... jedna
16 stravična situacija u kojem... u kojoj se niko nije znao kud ide, što će biti.
17 Autobusi su bili tu, ali to nije... nije bila nikakva, ovaj... moralna
18 satisfakcija da čovjek vjeruje da će preživjeti.

19 P: A šta se onda desilo? Da li ste se ukrkali u jedan od autobusa u
20 konvoju?

21 O: Da. Ja sam, ovaj... isto bila u toj grupi svijeta. Pošto je... pošto
22 sam vidjela Avdu da stoji, pošla sam prema njemu. On je vidio mene i prišao mi
23 je i rekao mi je: "Nemoj da se sikiraš." Pokušao me je tješiti. Gledao je djecu.

24

25

26

27

28

29

30

1 Rekao je nešto što... što je mene u tom momentu jako uplašilo: da je dogovarao
2 sa... da je tu Tolimir Zdravko - kojeg mi je pokazao i ja sam ga vidjela - da je
3 s njim dogovorio da...

4 Obzirom da Avdo nije vjerovao u sigurnost evakuacije, Mladić, ovaj...
5 Tolimir mu je rekao da sjede s njim u njegovo auto, da sjede pozadi, da zadrži
6 svoj pištolj i ako mu išta bude sumnjivo da odmah puca u njegovu glavu, da ga ne
7 pita što je, da će oni ići prvi na čelu kolone civila.

8 Ja sam bila uplašena. Molila sam ga da... da ne vjeruje Tolimiru, da je
9 to suludo. Bolje da umremo tu nego da... da napravi tako nešto. Avdo je bio
10 smiren i govorio je - on zna kako je njemu bilo - ali govorio je da se civili
11 moraju spasiti. I ja sam ušla u autobus. Ja sam ušla u autobus broj 2. Znam da
12 sam sjedila blizu vrata, drugo sjedište po redu. Imala sam stariju kćerku u
13 rukama. Moja mlađa kćerka je bila kod moje sestre.

14 Ja sam samo gledala gdje je Avdo. I u 19.00h smo krenuli.

15 P: Da li se sjećate koliko je bilo autobusa?

16 O: Ne znam. Ne znam.

17 P: Koliko je pun bio taj autobus u kojem ste Vi bili i ko je bio unutra?

18 O: Autobus je bio pun. Dakle, sva sjedišta su bila puna. Bilo je ljudi
19 koji su, ovaj... sjedili naprijed. To su stari autobusi koji imaju pored vozača
20 haubu i pored te haube sj...sjedila je moja stara majka koja je bila invalid iz
21 Drugog svjetskog rata, nepokretna. Ona je, dakle, sjedila na tom podu i bilo je
22 ispred zadnjeg... zadnjeg, ovaj... sjedišta, tj. sećija, bila je stepenica -
23 znam da su i gore sjedili.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Upravo ste rekli da ste krenuli u 19.00 sati. Da li znate da li je
2 taj konvoj u kojem ste Vi bili bio prvi konvoj koji je krenuo iz Žepe?

3 O: Ne. Prvi konvoj je otišao nešto ranije. To je bio konvoj sa
4 ranjenicima i bolesnicima i on je otišao u Sarajevo.

5 P: A kako to znate?

6 O: Pa, čula sam. Rekli su mi. Rekao mi je i Avdo, a i znam ranjenike...
7 neke od ranjenika koji su bili.

8 P: I kada ste kretali, da li Vam je bilo ko rekao kuda ide Vaš autobus,
9 kuda ide Vaš konvoj?

10 O: Ja sam znala. A kako sam znala - ne znam. Znala sam da idemo u
11 Kladanj.

12 P: Da li ste uspjeli da razgovarate sa svojim suprugom u bilo kom
13 trenutku između onog ukrcavanja u autobus u Žepi i trenutka kada ste stigli na
14 svoje krajnje odredište?

15 O: Da. Negdje između Rogatice i Sokoca autobusi su ponovo stali. Dakle,
16 stali su prvi put kod ergela u Borikama, drugi put su ponovo stali -a to
17 stajanje kod ergela u Borikama je nešto gdje sam ja prvi put doživjela napad
18 panike i trauma koju nikad nisam prevazišla - a ovaj put kad su autobusi stali
19 ja sam vidjela Avdu.

20 Jer već je bio mrak, svjetla su bila upaljena. Izašao je i jako sam se
21 uplašila zašto, šta se sad događa, zašto je on vani. Međutim, on je išao u... i
22 ušao je u moj autobus. Tada je prišao djeci i onda smo nas dvoje sjeli pored
23 vrata, dakle na stepenicama pored vrata, i tu smo svo vrijeme razgovarali do
24 našeg iskrcavanja kod Kladnja.

25 P: Da li ste mogli da primijetite u tom trenutku kako se on držao? Kako
26 Vam je on izgledao tada?

27

28

29

30

1 O: Pa, Avdo je u pravilu uvijek bio vrlo kontroliran. A posebno nije
2 želio...

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, gospođu Palić. Da li Vam
4 treba kratka pauza?

5 GĐA SVJEDOK: Ne.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ako Vam u bilo kom trenutku bude
7 trebala kratka pauza, molim Vas nemojte oklijevati.

8 Izvolite, gospođice Šoljan.

9 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod]

10 P: Da li biste nastavili to što ste pošli da nam pričate kako Vam je on
11 izgledao?

12 O: Dakle, Avdo je bio vrlo kontroliran. Ali ja sam na nekom telepatskom
13 nivou osjetila da je on svjestan kritičnosti u kojoj se nalazi, ali sam isto
14 tako osjetila njegovu odlučnost da će svoj posao uraditi do kraja. I to mi je i
15 rekao. Ja sam ga samo molila da se čuva, a on je rekao: "Esma, ja ću ovaj posao
16 uraditi do kraja. Sa mnom šta god bude."

17 P: Da li znate šta je mislio kada je to rekao: "Ja ću ovaj posao uraditi
18 do kraja, šta god sa mnom bude."?

19 O: On je bio odlučan da spasi narod Žepe. I to je taj posao. A isto tako
20 je bio duboko svjestan da je on žrtva, u kojoj se njegova uloga neće oprostiti.

21 P: Možete li nam opisati šta se desilo kada ste autobusima stigli na
22 Vaše krajnje odredište i kada je to bilo?

23 O: Jako dugo smo putovali i ja sam... meni je bilo drago jer sam bila sa
24 Avdom, a isto tako mi nije bilo jasno - pa ne idemo na kraj svijeta. Imala sam
25 sat, tako da sam vidjela - da li nešto iz emotivnih razloga sam pogledala - bilo
26 je 16.00h kad smo se rastali. Dakle, autobusi su stali. Znam da je to bila...

27

28

29

30

1 bio put. Na desnoj strani su bile neke drvene barake. Izašli smo i rečeno nam je
2 da odatle trebamo nastaviti pješice. Ja i Avdo smo se pozdravili. On mi je samo
3 rekao da idem sredinom. Ja sam krenula, nisam se htjela okretati. Znam da smo
4 prešli preko nekog potoka.

5 Imala sam dvije bebe, bilo je strašno. Svi smo bili beskrajno izmoreni,
6 ali pored dvije bebe najveći problem nam je bila stara majka koju je trebalo
7 nositi. I nju smo vukli na jednoj grani. Ljudi su bili solidarni, nudili su mi
8 pomoć, istina. Ali svakome su bile dovoljne njegove, ovaj... njegov prtljag koji
9 ja sam zaboravila u autobusu od stresa.

10 Uglavnom, išla sam dugo, dugo, dugo. Znam da smo stigli u 09.00 sati na
11 to mjesto gdje su nas čekali... neka jedinica Pakistan...Pakistanci koji su nam
12 pružili osvježanje. Ja sam se samo pitala kako će se Avdo vratiti u Žepu.

13 P: Gospođo Palić, da li ste Vi željeli da napustite Žepu 24. jula 1995?

14 O: Pa, pod takvim uslovima ne. Ne. U biti ja i nisam neki parametar,
15 obzirom... Žepa jeste moje rodno mjesto. Žepa jeste mjesto u koje sam ja uvijek
16 rado odlazila, u kojem su živjeli moji roditelji, moja familija, ali ja nisam u
17 biti živjela u Žepi. Međutim, niko nije želio u tom trenutku napustiti Žepu, a
18 pogotovo ne na jedan tako ponižavajući način.

19 P: Da li ste osjećali da imate bilo kakvo pravo izbora?

20 O: Imali smo dva izbora. Jedan je bio napustiti Žepu pod vrlo, vrlo,
21 ovaj... okrutnim, ponižavajućim uslovima. A drugi je način bio ostati i da Vas
22 biraju; ubiti, patiti. Ništa drugo nije bilo.

23 P: Gospođo Palić, da li ste od tog zadnjeg razgovora u autobusu imali
24 priliku da ponovo vidite svog muža ili da čujete za svog muža?

25

26

27

28

29

30

1 O: Nisam ga više vidjela; ali 25-og... 24-og, 25-og... 26-og sam bila u
2 Visokom. Dakle, ta... tu... 25-og smo osvanuli, ovaj... u Kladnju, 26-og sam
3 osvanula u Visokom. I tada je došao jedan čovjek koji je poznao mog brata i
4 rekao mi je da je, ovaj... da se Avdo javio putem radio amatera, da je... da mi
5 prenesu da se živ vratio u Žepu. Jer znao je da se brinem. Za mene je bilo
6 najgore kako će se on s njima vratiti.

7 P: A da li ste od tada čuli za svog muža ili od svog muža?

8 O: Onda je 28-og... Avdo je zarobljen 27-og, ja sam 28-og čula vijest da
9 je zarobljen. To je ono što sam čula o... o njemu.

10 P: I nikad ga od tada niste vidjeli; je li tako?

11 O: Ne. Ne. Ali su ga vidjeli svjedoci u tajnim zatvorima.

12 P: Gospođo Palić, možete li nam opisati kakav je uticaj sve ovo imalo,
13 kakve posljedice po Vas i Vašu porodicu?

14 O: Poslije progona i deportacije iz Žepe, moj život je uništen
15 jednostavno. Ja sam, dakle, psihički i fizički izmučena došla na tu teritoriju
16 pod kontrolom Alije Izetbegovića, ali o...osim dvije bebe nisam imala ništa. I
17 imala sam zarobljenog muža kojeg sam morala tražiti, moliti da ga oslobode.
18 Znala sam da je živ. Godinama sam vodila borbu da ga oslobode.

19 12 godina je u julu kako je zarobljen, a ja ništa ne znam šta se zaista
20 s njim desilo. I nemam šta da kažem kakve su posljedice, osim da živim u mraku,

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 u stalnim patnjama, sa dvoje djece kojima ipak treba zdrava mama. Mislim da...
2 da... ja žirim život koji mi je odredio Mladić, a ne koji sam ja birala.

3 Mladić je odabrao da nas protjera. Mladić je zarobio moga muža. Mladić
4 je učinio da ja sa 28 godina ostanem sa dvoje djece. To je život koji nije moj
5 izbor. Mislim da... da ne treba govoriti o posljedicama. To... to je previše.
6 Sad bih Vas zamolila za pauzu.

7 GĐA ŠOLJAN [simultani prevod] Časni Sude, ja nemam više pitanja. Hvala
8 Vam.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Napraviti ćemo pauzu od 25 minuta ili
10 koliko god bude bilo potrebno. Jedinica za žrtve i svjedoke će nas obavijestiti.
11 Hvala Vam.

12 SUDSKA SLUŽBENICA [simultani prevod] Ustanite, molim.

13 ... Početak pauze u 9.57h

14 ... Sjednica nastavljena u 10.28h

15 SUDSKA SLUŽBENICA [simultani prevod] Izvolite sediti.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Palić, evo sada ćemo nastaviti.

17 Kad god Vam bude bila potrebna pauza, recite nam.

18 Ko će prvo ispitivati? Gospodin Živanović. Izvolite.

19 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Hvala.

20 Unakrsno ispituje g. Živanović:

21 P: Dobar dan, gospođo Palić. Ja sam razumeo da ste Vi ceo ovaj rat
22 proveli u Žepi. Da li je to tako?

23 O: Da.

24 P: Recite mi, Vaš suprug kao komandant brigade i ljudi iz te brigade, da
25 li znate da li su oni bili na onoj borbenoj liniji prema Vojsci Republike Srpske.

26

27

28

29

30

1 O: Kada?

2 P: Za ovo vreme dok ste Vi bili u Žepi.

3 O: Za vrijeme prije dolaska Ujedinjenih nacija u Žepu, jesu. I u vrijeme
4 kada su Mladićeve snage napale Žepu 1995., kada je UNPROFOR odbio zaštititi
5 Žepu, i tada su se vratili na linije.

6 P: I tada je i Žepa granatirana, pretpostavljam.

7 O: Da.

8 P: Recite mi, molim Vas, za vreme... Vaš muž i ostali pripadnici ove
9 njegove jedinice su neko vreme, kad nisu na borbenoj liniji, kada, mislim kad su
10 se odmarali, to su radili kod svojih kuća.

11 O: Da.

12 P: Je li u Žepi nije postojao neki objekat gde bi oni, recimo, provodili
13 vreme kad nisu na liniji, gde bi spavali, gde bi se hranili i tako dalje?

14 O: Ja ne znam da je postojala.

15 P: Hvala.

16 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Nemam više pitanja.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Živanoviću.

18 Gospodine Meek, izvolite.

19 G. MEEK: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsedavajući. Mi nemamo
20 pitanja za gospođu Palić.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

22 Gospođo Nikolić.

23 GĐA NIKOLIĆ: Hvala, časni Sude. Mi nemamo pitanja za ovog svedoka.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospođo Nikolić.

25 Gospodine Lazareviću.

26

27

28

29

30

1 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Ni mi nemamo pitanja.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Lazareviću.

3 Gospođo Fauveau?

4 Gospodine Josse.

5 Unakrsno ispituje g. Josse:

6 [Branilac ispituje putem prevodioca]

7 P: Gospođo Palić, ja imam neka pitanja za Vas. I prvo ću nešto reći i to
8 u obliku jednog pitanja: Vi ste u poslednjih deset godina spoveli... proveli
9 dosta energije tako što ste javnosti iznosili sve vezano za sudbinu Vašeg
10 suprugā, zar ne?

11 O: Ne deset. Sađ će 12.

12 P: I to ste radili veoma zdušno i bilo je nekog efekta; zar ne?

13 O: Još uvijek ne. Sve ono što ja imam je još uvijek neizvjesnost. Ako
14 mogu da kažem kakav je efekat imati odluku Doma za ljudska prava na papiru i ići
15 na sve strane, od vlasti u Republici Srpskoj, vlasti u Sarajevu, međunarodne
16 zajednice, točnije OHR-a, i tražiti da se odluka Doma za ljudska prava
17 ispoštuje. A sve ono što je u odluci Doma za ljudska prava, dakle sva saznanja,
18 sve svjedoke sam isključivo ja izborila i ja doznala.

19 I četiri godine nemam ništa od te odluke. I onda pokrećem tužbu pred
20 Ustavnim sudom, zbog neimplementacije odluke. I ponovo dobijem odluku da, ovaj...
21 ništa nije da... da odluka Doma za ljudska prava nije implementirana. I opet imam
22 papir kojim se formira komisija, komisija koja zaista, zaista radi sve stvari da
23 se zataška ono što jeste, što je dotada... što sam dotada provjerila i saznala.

24

25

26

27

28

29

30

1   Obećavaju mi da će pronaći tijelo moga supruga. "Da," rekli su, "ubijen
2 je. Ubio ga je...", imenom i prezimenom su rekli. Ali kako da ja vjerujem da je
3 moj muž ubijen ako mi se ne daju njegove kosti? Onda sam tužila i pred sudom u
4 Strasbourgu. I ja ću... ja... ja... Vi ste dobro primijetili, beskrajno puno
5 energije trošim na tužbe i dokazivanje da je moj muž uhapšen u bazi Ujedinjenih
6 nacija, pred očima međunarodnih svjedoka, da je odveden u tajne zatvore, da je
7 čuvan od isključivo prvih ljudi Mladića, da je ispitivan isključivo od prvih
8 ljudi Mladića, da je maltretiran, da se prema njemu grubo postupalo, da mu je
9 ubica mačetom odsjekao glavu.

10   Ali kako da ja vjerujem u nešto što nije provjereno? Prema tome,
11 rezultati nisu nikakvi. Jer ja ne znam, možda je moj muž još uvijek živ. Zašto
12 da ne vjerujem u to? Dakle, nema rezultata. Sve dok mi ne predaju muža živog ili
13 njegove kosti, a ubica bude pred sudom.

14   P: Ja ću se na kraju ispitivanja možda vratiti na ovu temu, ali sada bih
15 hteo da se vratimo na početak Vašeg svedočenja. Vi ste rekli da je u enklavi
16 stanovništvo bilo isključivo Bošnjачko, osim dvoje učitelja, profesora koji su
17 bili Srbi. To je tačno, zar ne?

18   O: To je tačno.

19   G: JOSSE [simultani prevod] Možda bismo mogli sada na ekran da stavimo
20 jedan dokument koji je Veće imalo priliku juče da vidi. Radi se o dokumentu
21 6D27.

22   P: Ja bih Vas zamolio da pogledate stranu broj 4. Gospođo Palić,
23 podsećam Veće da se radi o jednom dokumentu koji sam ja opisao kao obaveštajni
24 izvor i potiče iz raznih srpskih izvora...obaveštajni izveštaj koji potiče iz
25 raznih srpskih izvora.

26

27

28

29

30

1   Gospođo, pokazaću Vam više dokumenata. Za neke nemamo prevod. Molim
2 stranu broj 4, a Vi ćete morati da mi pomognete, budući da nažalost ja ne čitam
3 B/H/S, pa ću zamoliti Vas da pročitate određene delove i to veoma polako.

4   Mene zanima sad treći paragraf koji počinje sa rečju "među". Ja bih Vas
5 zamolio da polako pročitate ovaj paragraf, ova tri retka. Dakle, polako kako bi
6 prevodioci mogli da prevodu to na engleski i na francuski. I ako, naravno,
7 možete to glasno, naglas da pročitate.

8   O: "Među školskim predavačima u Žepi nalaze se i dvije žene srpske
9 nacionalnosti. Nastavnica Jelenka Česko, udata za sa Česko Sariju, i
10 penzionisana nastavnica Rosa." Ja ću joj dodati prezime: Lazarević.

11   P: Dakle, Vi možete da potvrdite da informacije koje se nalaze na ovom
12 papiru, dakle u ovom izveštaju, da su te informacije tačne, zar ne?

13   O: Ovo što sam pročitala je tačno, ali dalje ne znam. Nisam pročitala.

14   P: Ne, ne brinite gospođo. Ne pitam Vas za ostali deo dokumenta, samo za
15 ovaj mali deo. Hvala Vam. Sada možemo da pređemo na drugu temu.

16   Želim da Vas pitam sledeće: Vi ste Veću ranije rekli da je granatiranje
17 prestalo u maju 1993. godine, dakle na području Žepe. Tačno je, zar ne, da je
18 razlog što je prestalo granatiranje bilo to što je tada Žepa postala enklava pod
19 zaštitom Ujedinjenih nacija, zar ne?

20   O: Vjerovatno zato.

21   P: Zamoliću Vas da pogledate dokument 6D31. Ovde imamo suprotan problem.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Dokument je samo na engleskom jeziku, tako da ću ja morati da obavim posao, da
2 dakle pročitam relevantni deo. Molim Vas da pogledamo član 3. Ovo je sporazum
3 koji je potpisan između generala Mladića i generala Halilovića i generala
4 Morillona 8. maja 1993. godine, po kome su i Srebrenica i Žepa pretvorene u
5 enklave.

6 Evo, pred sobom vidimo član 3, i tu stoji da: "Svaka vojna ili paravojna
7 jedinica će ili morati da se povuče iz demilitarizovane zone ili da preda
8 oružje, municiju, mine, eksplozive i borbene stvari u demilitarizovanoj zoni,
9 koje će se predati UNPROFOR-u." A zatim se govori o tome kako će se to učiniti,
10 na koji način, ali nije potrebno da se sada detaljno time bavim.

11 Koja su Vaša saznanja o naporima Vašeg supruga i drugih da dođu do
12 oružja krajem 1994. i početkom 1995. godine u Žepi?

13 O: Ja nisam razumjela pitanje. 1994. nije potrebno bilo oružje. Molim
14 konkretno.

15 P: To ću uraditi za trenutak, ali preformulisaću pitanje. Na osnovu
16 sporazuma vidimo da je Žepa trebalo da bude demilitarizovana zona. Po Vašoj
17 proceni, a Vi ste bili tamo, da li je Žepa i ostala demilitarizovana zona pre
18 nego što je ponovo granatirana marta 1995?

19 O: Žepa je ostala demilitarizirana zona sve do trenutka kada je UNPROFOR
20 Avdi saopćio da ne mogu braniti Žepu.

21 I dali su... vratili su u... oružje koje je UNPROFOR čuvao.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Kada je to bilo?

2 O: To je bilo... Već je Srebrenica bila pala. U vrijeme kad su... kad su
3 se počele koncentrisati Mladićeve snage oko Žepe, Avdo je prvo tražio zaštitu od
4 Ujedinjenih nacija, odnosno od UNPROFOR-a u Žepi. Non-stop je r... dogovarao,
5 pregovarao, razgovarao. Znam da je Dudnik išao, ovaj... na Bokšanicu da se
6 sastane sa Kušićem, lokalnim komandantom, da traži da se Žepa ne granatira.

7 Ovaj... Međutim, kada je... kada se dogodilo to što se dogodilo u
8 Srebrenici, mi smo već, ovaj... 12-og dobili vijest da je Srebrenica pala.
9 Jednostavno, to se nije smjelo desiti da Srebrenica padne ako je bila zaštićena
10 zona. Znači, Ujedinjene nacije je nisu branile. Avdo je auto... istog momenta
11 znao da i nas isto čeka i pitao je, ovaj... šta, kako će nas braniti? Jasno je
12 bilo da nas ne može braniti ta mala jedinica Ujedinjenih nacija, odnosno
13 Ukrajinskog bataljona koja se nalazila u Žepi. I onda su oni njima rekli: "Evo
14 Vama Vaše oružje i Vi se branite."

15 P: To je bilo u julu 1995. godine?

16 O: Tačno.

17 P: Upravo ste sad opisivali te događaje.

18 O: Tačno.

19 P: Koliko je Vama poznato, nije bilo uložениh nikakvih napora od strane
20 muslimanskog stanovništva žepske enklave da se naoruža ponovo pre tog vremena;
21 da li to želite da kažete?

22 O: Ne. Ja... ja ne razumijem pitanje. Kako da se naoruža?

23 P: Da dođe do poseda bilo kakvog vojnog oružja, pušaka, artiljerije,
24 granata, bilo čega, ručnih bombi, municije. Na to mislim.

25 O: Ne, nije bilo takvih napora. Ono što ja znam, zaista nije bilo ni
26
27
28
29
30

1 potrebno. Mi smo bili zaštićena zona.

2 G. JOSSE: [simultani prevod] Molim da se svedokinji pokaže dokument 5D7.
3 Časni Sude, mi imamo prevod ovog dokumenta. Na Veću je da odluči da li želi da
4 se ekran podeli na dva dela.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Evo, to je u sistemu. Evo već imamo sad
6 i engleski prevod s druge strane ekrana.

7 G. JOSSE: [simultani prevod]

8 P: Gospođo, radi se o jednom dokumentu na kome možemo da vidimo, ako
9 pogledamo drugu stranu, odnosno dno ove strane - engleski je na dve strane - a
10 mi vidimo da je ovaj dokument brigadnog generala Hadžihasanovića. I ako
11 pogledamo vrh dokumenta, vidimo da je datum 7. februar 1995. godine. U desnom
12 uglu vidimo da je, između ostalog, dokument upućen i Vašem suprugu. Dakle, 1.
13 žepačkoj brigadi.

14 I tu se detaljno navodi naoružanje koje je dostavljeno heliodromu, i to
15 sledećeg dana. A pod brojem četiri, tu stoji konkretno da: "Iz Žepe ide
16 Ljeskovića Ismet, pa neka se i on pripremi za put." A onda malo niže u dokumentu
17 vidimo opis oružja i gde su namenjeni. Eto vidimo, na primer, automatska puška
18 7.62 /?mm/ - 100 komada za Žepu; zatim vidimo municiju, imamo kuhinjsku so,
19 cigarete i tako dalje.

20 Da li ste Vi u to vreme nešto znali o ovome?

21 O: Ma ne. Ako su... so? So je bila pojam koji... Ja so nisam vidjela
22 očima cijeli rat.

23 P: Gospođo Palić, Vi znate da Vas ja ne pitam za so. Pitam Vas za oružje.

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne. Za oružje ne, kao ni za so. Ali... ali so definitivno mi je pala
2 u oči jer ovaj... biti cijeli rat bez soli je nešto posebno ipak.

3 P: Izvinjavam se ako sam preterao sa detaljima, no postaviću Vam sledeće
4 pitanje. Ovaj gospodin Ismet Ljeskovica, koji se spominje pod tačkom broj
5 četiri...

6 O: Bravo. To hoću da kažem.

7 P: Hvala Vam.

8 O: Ovo... ovo ime nikad nisam čula da postoji, a posebice nisam morala
9 znati imena, dakle. Ali to prezime nikad nisam čula da postoji, da se... da se
10 neko tako tamo preziva. Čak ni od pristiglo...pristiglog stanovništva.

11 P: Ja bih mogao da Vam pokažem brojne slične dokumente koji potiču
12 otprilike iz istog perioda. Jedan je od 20. februara, drugi je od 4. marta, i
13 oba ta dokumenta su upućena Vašem suprugu od brigadnog generala Hadžihasanovića,
14 a tiču se isporuke oružja. A Vi možete da potvrdite da nemate nikakva saznanja o
15 tome?

16 O: Neman.

17 P: Osim UNPROFOR-ovih vojnika, Vi niste videli nikakve druge naoružane
18 muškarce u enklavi. Da li je to tačno?

19 O: Tokom... misl... Budite konkretni. Kada? U vrijeme prije napada na
20 Žepu?

21 P: Govorim konkretno pre marta 1995. godine, kada Vi kažete da je ponovo
22 počelo granatiranje nakon pauze od skoro dve godine.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne.

2 P: Da li ste Vi imali bilo kakva saznanja o tome da je Vaš suprug
3 organizovao napade izvan enklave; drugim rečima, da je iz enklave organizovao
4 napade na srpske položaje izvan enklave, i to krajem 1994. i početkom 1995.
5 godine, odnosno pre nego što je ponovo počelo granatiranje? Da li imate bilo
6 kakva saznanja o tome?

7 O: Ne. Ono što ja mogu reći jeste da moj muž je imao strategiju odbrane,
8 a ne napada.

9 G. JOSSE [simultani prevod] Molim da se sada svedokinji pokaže dokument
10 6D26. Časni Sude, ponovo se radi o dokumentu s kojim je Veće upoznato.

11 P: Gospođo Palić, iako nemamo prevod ovog dokumenta, ovaj dokument je
12 pročitao Veću jednom... u jednoj prethodnoj prilici, tako da Vas molim da za
13 sebe pročitate dokument.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Znam da Vi imate previsoko mišljenje o
15 Pretresno veću, ali ne možemo da se setimo engleskog prevoda koji smo čuli.

16 G. JOSSE [simultani prevod]

17 P: Gospođo Palić, u ovom dokumentu stoji da su 12. decembra 1994. godine
18 izvedene neke akcije, neki napadi koje je navodno organizovao Vaš suprug i to
19 unutar enklave u reju... rezonu /sic/ Laze-Mislovo. I tu stoji da jedinica Vašeg
20 supruga nije imala nikakvih gubitaka, a da je pet Srba poginulo, od toga jedan
21 oficir, i da se radilo o nekoj vrsti diverzantske akcije.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Josse.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. JOSSE[simultani prevod]

2 P: Gospođo, da li ste prihvatili ovaj moj rezime, dakle rezime onoga što
3 stoji u dokumentu?

4 O: Ja čitam ovaj dokumenat, ali ja... zaista je ovo za mene... Ja za ovo
5 nikad nisam čula.

6 P: Da li Vas to šokira? Ustvari, da Vam objasnim šta želim da kažem pod
7 tim. Vi niste imali nikakvu predstavu o tome da je Vaš suprug u to vreme
8 učestvovao u takvim aktivnostima? Na to sam mislio kad sam rekao da li Vas ovo
9 šokira.

10 O: Ja čak ne vjerujem da je ovo istina. Ali... ovaj... Vi ste to pre...
11 predstavili ovdje. Ja za ovo ne znam.

12 P: U redu. Vi ste opisali situaciju u enklavi kao očajnu. Sad govorim o
13 periodu od maja do jula 1995. godine. Vi ste o tome svedočili danas, zar ne?

14 O: Da.

15 P: Pretpostavljam da nije bilo dovoljno novca, zar ne?

16 O: Novca uopće nije bilo, barem ga ja nisam... Možda su neki ljudi
17 imali, ovaj... ali mi nismo imali. I sada... to je tako bilo regularno. Naučili
18 smo živjeti bez novca.

19 P: Da li imate bilo kakva saznanja o finansijskoj situaciji Žepske
20 brigade u to vreme, da kažem neposredno pred pad enklave?

21 O: Ne.

22 P: Da li ste Vi znali da je Žepska brigada na neki način dala neku
23 pozajmicu Vašem suprugu kako bi on pokušao da reši vlastitu očajnu finansijsku
24 situaciju?

25 O: Ne.

26

27

28

29

30

1 G. JOSSE [simultani prevod] Molim da pogledamo sad dokument 6D32. Na
2 žalost, časni Sude, ni ovaj dokument nije preveden.

3 Možemo pogledati i drugu stranu, ali verujte mi na reč, ovaj dokument
4 potiče od generala Rasima Delića.

5 O: Molim dalje.

6 P: Postaviću Vam jedno pitanje pre nego što...

7 O: Molim dalje da se vidi.

8 P: Da, da. Naravno. Molim da se dokument malo podigne.

9 O: Mm-hmm.

10 P: Hvala Vam. Da li ste ranije videli ovakvu vrstu dokumenta u ovom
11 formatu? Dakle, da li ste ikada videli neke slične dokumente u ovakvom
12 kompjuterskom formatu...

13 O: Ne.

14 P: ... kod kuće u to vreme?

15 O: Ne, ali... ali očigledno da se ovdje radi mo... po nekoj mojoj... po
16 nek... barem ja mislim, obzirom na iznos. 2003. /?1993/ kada je Žepa zaštićena...
17 proglašena zaštićenom zonom Ujedinjenih nacija, Avdo je bio pre...
18 helikopterima, dakle, jedna delegacija iz Žepe - uz dozvolu srpske strane -
19 otišla je u Sarajevo. Bio je neki kongres, ne znam sad šta, i tom prilikom Avdi
20 su, ovaj... obzirom na situaciju koja je vladala u Žepi, Avdo je dobio sredstva
21 koja... koja je, ovaj... trebao podijeliti vojsci. Od toga, 5.000 maraka,
22 obzirom da se radi dakle o ovih 5.000 maraka, Avdo je, ovaj... tražio pozajmicu
23 da pomogne svojoj... svojoj sestri i porodici koja je bila izvan Sarajeva, dakle
24 živjeli su u Hrasnici. I kako nikakav dokumenat o tome nije dobio, kad se vratio
25 u Žepu, ovaj... znam... donio je taj novac koji... Ustvari, tu nije bio sam
26 Avdo, bila je to delegacija predsjednika Ratnog predsjedništva i još neki ljudi.
27 To je bio novac koji je bio namijenjen vojnicima za pomoć - bilo je nešto

28

29

30

1 cigareta – i ovaj... pomoć porodicama koje su ostale bez krova... koje su bile,
2 znači, stambeno nezbrinute, ali su ostale bez hranitelja, pa su se tim
3 porodicama pravile drvene kuće.

4 Eh, Avdo je tražio, ovaj... da mu se da potvrda da je on uzeo tih 5.000
5 maraka koje je dao, znači, svojoj sestri koja je bila u očajnoj situaciji. Ali
6 ovo nije ovako. Ovo nema veze sa 02.07. I ako je došlo 02.07., ne znam zašto
7 02.07., jer Avdo je tu potvrdu odmah dobio. I samo da kažem da... da je novac
8 koji je dobio, podijelio dakle ljudima, vojsci. Po 100 maraka znam da je bilo
9 riječi, ovaj... jer je i on sam dobio tih 100 maraka. Ostalo... ostalo je bilo
10 da... da se naprave te drvene kuće za porodice koje su bile nezbrinute, koje su
11 izgubile hranitelje, koje su, ovaj... bile stvarno u očajnim situacijama.

12 P: Nisam Vas zaustavio, jer ako mogu da to izbjegnem, ja nikada ne
13 zaustavljam svjedoke usred odgovora. Ali ako sam ja dobro shvatio ono što ste
14 upravo rekli, Vi mislite na 1993., a ovaj dokument se odnosi na 1995., zar ne?

15 O: Pa i mene malo datum zbunjuje. Dakle, to je bilo 1993. Mene malo
16 datum zbunjuje, Eh, sada, odakle taj dokument devedes... Zašto će Avdi 5.000
17 maraka? I od... misim da... da novci nisu postojali. Avdo... Avdo to uopće...
18 njemu nisu bili potrebni. Jedino moje logično obrazloženje ili razmišljanje, što
19 ja i ne moram sad da kažem, ali evo zašto da ne kažem, bilo je da je, ovaj...
20 Avdo, ovaj... ponovo tražio, vjerujući da... da je, ovaj... njegova sudbina
21 očajna, da je vjerovatno u... u rukama Mladiću, da ima nešto kao pokriće da je
22 zaista to što je uzeo odobreno, što će njegova porodica vratiti, ovaj... da ja
23 ne bih imala poslije problema jer... to... to je, ovaj... sasvim logično. Ali

24

25

26

27

28

29

30

1 zaista, 02.07. meni nikako nije jasan. To se dogodilo 1993.

2 I to je bilo nešto za što je znao Delić, za što su znali preds...
3 Predsjedništvo Ratnog predsjedništva u Žepi. Jednostavno, kad je njegova sestra
4 došla i ispričala gdje i kako živi, onda je on pitao: "Da li ja mogu mojoj
5 sestri pomoći? Ja ću ta sredstva vratiti." I onda mu... znam da su mu rekli da
6 je on zaslužio da se pomogne njegovoj porodici i da... onda je Avdo rekao: "Ne,
7 to je pozajmica. Ja ću to vratiti." I oni su napravili dokument kojim je on
8 rekao da će vratiti.

9 P: Gospođo Palić, ne želim da se predugo ovim bavimo. Mogu li Vas samo
10 zamoliti da pročitate stavku broj 2 na ekranu koji se nalazi pred Vama, a onda
11 ću Vam postaviti pitanje u vezi s tim.

12 O: Naglas, je li? Ili za sebe?

13 P: Molim Vas naglas. Molim Vas naglas.

14 O: "Isplatu po ovom rješenju izvršiće blagajna Lahke žepske brigade iz
15 sredstava doznačenih od strane blagajne ovog Štaba, za tekuće potrebe pomenute
16 jedinice."

17 P: Da li nam možete dati bilo kakvo objašnjenje u vezi s tim kako je
18 Laka /?Lahka/ žepska brigada mogla da sebi priušti isplatu 5.000 njemačkih
19 maraka u julu 1995?

20 O: Ne mo... ne mogu ništa reći po ovome.

21 P: Do tog vremena, jula 1995., da li ste u mogućnosti da kažete koliko
22 muškaraca je bilo pod komandom Vašeg muža?

23 O: Ne znam. Ali kol'ko može biti jedna brigada. Bila je brigada.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ja želim da Vam sugerišem da je imao oko 1.200 muškaraca pod svojom
2 komandom, a zatim, nakon pada Srebrenice, još 700 ljudi je bilo na njegovom
3 raspolaganju. Šta kažete na to?

4 O: Ne vidim šta treba da kažem. Bilo je sigurno 1.000 ljudi, a poslije
5 pada Srebrenice koliko je ljudi došlo, ja to ne znam. 500 sigurno jeste. Ali
6 ovaj... mnogi od njih su bili ranjeni i završili su u bolnici. Da li su se svi
7 stavili na raspolaganje, ja to ne znam.

8 P: Da li prihvatate sljedeću tvrdnju, koju mogu da stavim pred Vas na
9 ekran, na engleskom je. To je izvještaj NIOD-a, a Pretresno vijeće je mnogo čulo
10 za te izvještaje. NIOD je ustvari komisija holandske Vlade koja se bavila
11 događajima u vezi sa Srebrenicom i takođe Žepom.

12 Tvrdnja je sljedeća: "13. jula, bosanski Srbi su pokušali da ubijede
13 bosanske Muslimane da predaju svoje oružje." Treba da počnem... da dodam: riječ
14 je o Žepi. "Nakon toga, stanovništvo je moglo da odabere da li će ostati ili
15 otići. Nije dat nikakav odgovor." I ja sada citiram, da bude jasno: "Bili su
16 bosanski Muslimani ti koji su željeli da se bore."

17 Šta kažete na to?

18 O: To je licemjerstvo.

19 P: Recite nam zašto, gospođo.

20 O: To je licemjerstvo. Bosanski, odnosno Muslimani u Žepi nisu imali
21 izbora da predaju oružje i da ostanu. To ne. Ja sam Vam rekla da sam svojim
22 ušima slušala kad su pozivali da se krene sa bijelim zastavicama prema Brezovoj
23 Ravni. "Ovdje više ne možete ostati. Idite na teritoriju pod kontrolom Alije
24
25
26
27
28
29
30

1 Izetbegovića." Autobusi su već tada bili poredani na... na, ovaj... na
2 Bokšanici.

3 Ono što je od Avde traženo jeste da preda vojsku, da vojska položi
4 oružje. Od tog trenutka, oni su ratni zarobljenici. Avdo nije mogao dopustiti da
5 vojsku preda u ruke Mladiću i da oni postanu ratni zarobljenici. A da... da
6 razdvoji civile i vojsku, znači civili bi na jednoj strani prošli kako bi
7 prošli. Evakuacija je bila neizbježna, odnosno deportacija. Tu nije bilo ništa
8 upitno. Ništa upitno. Čim je krenuo napad, on je poredao autobuse: "Hajmo,
9 izlazite." To... to je licemjerstvo što je ovdje rečeno.

10 Samo da kažem, gospodo. 1992. su krenuli napadi na Žepu pa... kad je
11 Žepa morala pasti. Devedeset... u avgustu 1992., u jednom napadu koji je...
12 znači koji je zaustavljen, poginuo je jedan od oficira vojske re... vojske...
13 srpske vojske, gdje je nađena... nađena dokumentacija u kojoj piše: "Bez obzira
14 na žrtve, do 20. septembra morate izaći na Drinu." Žepa... Uvijek su išle
15 poruke: "Ne možete ostati na granici sa Srbijom. Idite Aliji," i tako dalje.
16 Prema tome, to... to je neupitno da smo mogli opstati. To je licemjerstvo. Ja ne
17 znam kako bi to drugačije nazvala.

18 P: Sredinom jula 1995., mislim da ste se toga već dodirnuli, odnosi
19 između stanovništva enklave i UNPROFOR-a su pogoršani. Da li ste nam to rekli?

20 O: Ne. To nisam rekla. Stanovništvo nije imalo, ovaj... odnose sa
21 UNPROFOR-om. Odnose sa UNPROFOR-om su obavljali legitimni nosioci vlasti. To su
22 bili predsjedje...predsjednik Ratnog predsjedništva, predsjednik Civilne zaštite,
23 Avdo. Tako da stanovništvo nije imalo relacije sa UNPROFOR-om.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: U odgovoru koji ste upravo dali, da li ste rekli da je Vaš suprug
2 takođe učestvovao u tim odnosima sa UNPROFOR-om?

3 O: Da.

4 P: Pitam Vas to zato što se to nije pojavilo u prevodu.

5 O: Da. Avdo je, ovaj... imao stalne relacije sa UNPROFOR-om i prije nego
6 što je krenula... krenuo napad na Žepu. I mislim da su te relacije bile izuzetno
7 dobre, da je imao izvanrednu komunikaciju sa svim ljudima u UNPROFOR-u, odnosno
8 nosiocima komande UNPROFOR-a u Žepi. Tako da o tim nekim poremećenim
9 relacijama ne mogu gro... stvarno ne znam.

10 P: Gospođo, da pogledamo 6D34.

11 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Molim Vas ponovite broj, jer 6D34 nije
12 u sistemu elektronske sudnice.

13 G. JOSSE: [simultani prevod] Meni je rečeno da jeste, gospođo tajnice.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nemojte da gubimo vrijeme na to. Ako
15 imate kopije na papiru, možda možemo staviti na grafoskop.

16 G. JOSSE: [simultani prevod] U redu. Mi tražimo jednu neobilježenu
17 kopiju. Evo, našli smo je, mogu to rado reći, i možemo je staviti na grafoskop.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Josse.

19 G. JOSSE: [simultani prevod] Da li mogu da se izvinem tajnici putem Vas,
20 časni Sude?

21 P: Ovo je dokument od 16. jula 1995. Ako pogledamo dno ovog dokumenta
22 samo na trenutak, vidimo da je to dokument od Vašeg muža. Ako sad pogledamo vrh
23 - izvinjavam se, gospođo poslužiteljice - vidimo da je hitno, urgentno upućen na
24 nekoliko tijela, između ostalog Generalštabu Armije Bosne i Hercegovine. Posebno
25 bih Vas zamolio da pročitate rečenicu koja počinje riječju "UNPROFOR".

26

27

28

29

30

1 Molim Vas, pročitajte to naglas.

2 O: "UNPROFOR razoružavamo po unaprijed datim uputama."

3 P: Da li imate bilo kakvu predstavu o tome šta je Vaš suprug želio ovom
4 komunikacijom, ovim pismom da proslijedi do svojih šefova u Sarajevo?

5 O: Ne. Ne, ov... Jednostavno ja znam da je oružje koje je položeno
6 1993., ovaj... i to... vraćeno kad je krenuo napad, ako se to na to odnosi.
7 Drugo ne znam, stvarno.

8 G. JOSSE: [simultani prevod] Možda to možemo ostaviti na grafoskopu za
9 trenutak, a u sistemu elektronske sudnice pozvati dokument 6D30. Časni Sude, to
10 je sami sporazum o razoružanju... razoružanju vojno sposobnog stanovništva u
11 enklavi Žepa i datum na ovom dokumentu je 24. juli 1995. I ja sam siguran da bi
12 Tužilaštvo uvelo ovaj dokument u dogledno vrijeme u svakom slučaju.

13 P: Molim Vas pogledajte paragraf 4. Ja ću ga pročitati naglas. Kaže se:
14 "Svi pripadnici UNPROFOR-a u Žepi će biti odmah pušteni na slobodu i
15 deblokirani. Svo njihovo naoružanje i oprema će im biti vraćeni, tako da mogu da
16 posreduju u primjeni ovog sporazuma."

17 Pod pretpostavkom da je ovaj dokument tačan u odnosu na činjenice koje
18 iznosi, da li ste Vi imali bilo kakva saznanja o tome da je oružje koje je
19 pripadalo snagama UNPROFOR-a u Žepi njima oduzeto i blokirano?

20 O: Ne, nisam imala tih saznanja. Ali... ali mi je vrlo nezgodno govoriti

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 o nečem što se vadi iz konteksta. Konkretno i u ovom pismu... i ovom vjerovatno
2 postoji nešto što bi mi dalo višu sliku, tako da...

3 P: Možda bih se mogao time i drugim stvarima pozabaviti na sljedeći
4 način: mi, a siguran sam da to važi i za Tužilaštvo, imali smo na raspolaganju
5 niz drugih dokumenata, a u nekima od njih se ili pominje Vaš suprug ili su oni
6 upućeni njemu ili su oni upućeni od njega, približno u tom vremenskom periodu.

7 Možda bismo trebali da pojašnimo sljedeće: Vi, kao što ste nam već
8 rekli, ste prvo prešli u jedno selo. Drugo, Vi ste imali dvoje male djece i
9 pretpostavljam da niste bili jako dobro informisani o tome šta precizno... šta
10 je precizno radio Vaš muž u tim kritičnim danima, sredinom jula 1995. godine. Da
11 li se to može tako reći?

12 O: Naravno da nisam mogla znati detalje, preciznosti nekakve. Ali ono
13 što sam znala, to je sigurno da je radio sve da narod Žepe bude spašen, da
14 njegovi vojnici budu spašeni. To je ono što sam apsolutno znala.

15 P: I ukratko, ako bih Vam dalje pokazivao neke konkretne dokumente,
16 sasvim je jasno da Vi niste znali za ta dokumenta koja je on primao ili slao u
17 to vrijeme. I to je potpuno razumljivo da Vi to niste znali, niko Vas ne
18 kritikuje zbog toga.

19 O: Nisam znala za dokumente, naravno. Ali za... za informacije koje
20 dolaze iz Sarajeva, sve nas je interesovalo, ili iz UNPROFOR-a ili od Mladića sa
21 pregovora, to smo znali. Znali smo kakva nam je situacija.

22 P: Preći ću na nešto o čemu možda imate saznanja iz prve ruke. Kada ste
23
24
25
26
27
28
29
30

1 se vratili iz skloništa u planini, odnosno iz mjesta gdje se povukli u planinu,
2 da li ste znali da li je bilo kakva... da li je stanovništvo koje je bježalo
3 izazvalo bilo kakvu štetu u napuštenim kućama?

4 O: Ne, nisu. Ljudi nisu imali vremena da razmišljaju o tome. Znam na što
5 mislite: da li su uništavali svoje kuće? Ne. Ljudi su pobjegli. Jednostavno,
6 ovaj... bilo je... svako je žurio da... da dođe u centar Žepe odakle je krenula
7 evakuacija. Naprosto, ovaj... strah za... za sopstvenim životom blokirao je...
8 iš... svaki drugi korak. Ljudi nisu imali vremena da se vrate svojim kućama da
9 uzmu nešto što im je bilo neophodno, a kamoli nešto dalje.

10 G. JOSSE: [simultani prevod] Možda bismo mogli nabrzinu da pogledamo
11 dokument 6D29, molim. Iz nekog razloga ovaj mikrofoni ne funkcioniše.

12 P: Gospođo, ovo je dokument od 26. jula 1995., od čovjeka koji se zove
13 David Harland, funkcioner Ujedinjenih nacija, koji iznosi detalje o situaciji u
14 Žepi. Na pravom smo dijelu dokumenta.

15 Ako pogledamo pod brojem 2, kaže se: "Bosanci, osim muška... vojno
16 sposobnih muškaraca, silaze iz svojih zaselaka na brdima u sela pod kontrolom
17 Srba i čekaju da se iseles srpskim autobusima prema liniji sukoba blizu Kladnja.
18 Mnoge kuće u brdima gore. Očigledno su ih zapalili Bosanci kad su odlazili."

19 Šta kažete na ovu izjavu?

20 O: Uh. To je toliko... toliko... to je toliko skandalozno. Kuće su
21 gorele i ja kad sam krenula, u dijelovima iz... gdje su... gdje je srpska vojska
22 već ulazila, u dijelovima odakle su ljudi već bili pobjegli.

23 P: Ja želim da Vas pitam nešto o Vašem vlastitom fizičkom odlasku.

24

25

26

27

28

29

30

1 Vi ste bili u jednom od prvih autobusa koji su napustili enklavu. Da li je to
2 tačno?

3 O: U drugom konvoju i u drugom autobusu po redu.

4 P: Da li je bio jedan strani vojnik, Ukrajinac ili Francuz, u tom
5 autobusu zajedno s Vama?

6 O: Nije. Bio je u... u jednom navratu je ušao jedan srpski vojnik, ali
7 nije putovao s nama.

8 P: A Vaš autobus je otišao u Kladanj; je li to tačno?

9 O: Nije tačno u Kladanj. Otišao je do linije ko... kako su je oni zvali
10 "linija razgraničenja". Do Kladnja, odnosno do prve teritorije gdje su nas
11 dočekali u kampu, mi smo išli od... znači od 04.00h ujutro, ja sam došla gore u
12 09.00 sati. Dugo, dugo smo putovali jednim kamionom, pješice. Nije nas dovezao u
13 Kladanj. Dakle, dovezao nas je do linije razgraničenja.

14 P: Da li ste znali za druge autobuse koji su stizali na to mjesto, gdje
15 god da ste završili put dan ili dva kasnije? Drugim riječima, da li ste Vi bili
16 prisutni kad je ostatak civilnog stanovništva stigao u autobusima koji su
17 uslijedili?

18 O: Pa, nisam bila prisutna. Jer mi smo se odmorili u Kladnju i nastavili
19 smo dalje put prema tim prihvatnim gradovima, a stanov... drugo stanovništvo je
20 dolazilo, dakle, odmaralo u tom istom kampu i nastavljalo dalje. Ako sam dobro
21 razumjela pitanje. Dakle, nisam ostala da dočekujem stanovništvo.

22 P: Dobro ste shvatili moje pitanje, a ja ću sada preći na drugu temu i
23 to je završna tema kojom ću se baviti.

24 A to je sljedeće: počeo sam tako što sam Vas pitao za Vašeg supruga i
25 želim da se vratimo na to da Vas još nešto pitam u vezi s tim. Da li Vam je bilo
26 poznato da su srpske vlasti željele da razgovaraju sa Vašim suprugom o navodnim

27
28
29
30

1 zvjerstvima koja su... do kojih je došlo u opštini Sokolac 1992. godine?

2 O: Nije mi ništa od toga poznato.

3 P: Nemate nikakva saznanja o tome?

4 O: Ma ne znam čak ni o kakvim zvjerstvima je riječ. Nije mi jasno.

5 P: Pa, nisam siguran da to mogu jasnije, otvorenije da kažem. Pokazat ću
6 Vam neka dokumenta za koji trenutak. Ali u junu 1992., došlo je do neke vrste
7 napada na srpski konvoj koji je išao sa Pala... ustvari u Žepu. Vi plješćete
8 rukama, aplaudirate. Zašto to radite, gospodo?

9 O: Zato što znam da... o čemu govorite, gospodine. I to što hoćete
10 reći... Bravo! Ja želim da razgovaram o tome.

11 P: Na šta ja mislim? O čemu govorim?

12 O: Na konvoj koji je išao u Žepu 1992. u junu; je li tako?

13 P: Tako je. Što znate o tome?

14 O: Znam, jako dovoljno. To je prvi napad koji je srpska vojska poslala...
15 koji je napravila prema Žepi. I to je nešto što se Avdi, koliko sam ja kroz moja
16 istraživanja, pripisivalo kao veliki grijeh. Želim da objasnim, ako mi
17 dopustite. Na žepskoj planini je bila jedna mala kasarna, osmatračnica vojske,
18 bivše JNA, u kojoj su se nalazila... zvali su je Desetina, a znam da je bilo
19 osam vojnika.

20 04. juna 1992., dakle, pala su mnoga mjesta oko Žepe. Žepa je bila
21 prepuna izbjeglica. Došle su te stravične priče. Drina je donosila zaklane,
22 ovakve-onakve iz Višegrada. To... to je bilo jedno strašno... strašan period,
23 ali mi smo znali ako su pala sva ta mjesta oko nas, šta će biti s nama.

24

25

26

27

28

29

30

1 I 04. juna je krenuo konvoj sa 40 vozila... 40 vozila su vozila pomoć toj
2 jedinici na... na žepskoj planini koja - mjesto se zvalo Ozlovrh - i išli su sa
3 razglasom i govorili: "Narode,", prvo su prošli kroz prva neka sela u blizini
4 Han Pijeska, kroz to gore neka su prošli, zvali su, ovaj... na mir, da oni samo
5 voze hranu, ovaj... svojim vojnicima na planinu.

6   PREVODITELJICA: Prevodioci Vas ljubazno mole da malo usporite.

7   GĐA SVJEDOK: OK. Vozili su hranu. Išlo je 40 vozila i sanitetsko vozilo
8 na kraju. Naravno, ovaj... ljudi u Stoboranima i tim prvim selima kroz koji su
9 prošli, ovaj... prepoznali su da je... da... Šta će 40 vozila, ovaj... za jednu
10 desetinu? I bilo je to sumnjivo. A kada bi došli na tu planinu, više niko, niko
11 u Žepi ne bi ostao. I narod - koji zaista u to vrijeme nije bilo ništa
12 organizovano u Žepi, nije bilo organizovane vojske ili neke odbrane.

13   Znam da su, ovaj... ljudi i... goloruki, ovaj... trčali u jednu klisuru
14 koja se zove Budućin potok. Tu su dočekali taj konvoj. I ovaj... na čelu je...
15 na čelu konvoja je bio tenk. Ovaj... i onda su počeli da... da bacaju kamenje,
16 veliko kamenje, da zatrpaju. Prvo su zasjekli put da ne mogu dalje preći,
17 ovaj... ako bi prošli tu liniju, onda su bacali kamenje. Oni se nisu
18 zaustavljali. Počeli su pucati i onda je, ovaj... valjali su balvane, dakle, na
19 cestu. Neki od automobila su, ono, stali.

20   Znam da je, ovaj... to... to je... - to je na kraju krajeva nešto što
21 je... što se stvarno nema razloga... treba da se zna - ovaj... balvan je jedan
22 pao na cestu i tanji kraj je bio naprijed, tenk je nagazio na taj balvan i onda
23 ga je taj balvan odnio - pošto je cesta bila klizava, bilo je kišno - pod cestu.
24 Onda je nastala među srpskom vojskom velika panika. I tada su, ovaj... se... je
25 li... mnogi među srpskim vojnicima sami poubijali bacajući bombe u kamione koji
26 su bili puni oružja. Neki su, ovaj... bili... neki su bježali pa su bili
27 uhvaćeni. Drugi dan su pušteni svi živi, koji su zarobljeni. Naravno, ona tijela
28 koja su ostala u... tu, ovaj... poslije su razmijenjena za brašno.

29
30

1 Samo da kažem: ako se ovo, ovaj... pripisuje - pošto sam vidjela u nekim
2 dokumentima srpski...srpskim da se ovo Avdi pripisuje kao grijeh - ovo nije bilo
3 samo Avdino. Ovo je bila panična borba neorganizovanog stanovništva da spriječe
4 konvoj jugos... vojske da izađe na planinu. A da su izašli, definitivno bi nas
5 tada poubijali.

6 I to je bila... to je bila... Moraju Srbi priznati sa su tada
7 poubijani kamenjem i balvanima i da su ostavili nešto oružja žeplicima.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Lazarević.

9 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Postoji izvjesna nedosljednost u
10 transkriptu. Mislim da je svjedokinja rekla da su mrtva tijela zamijenjena za
11 brašno. Tako sam čuo.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kako sam ja mogao da pratim transkript,
13 neki su zarobljeni i kasnije su razmijenjeni.

14 Gospođo Palić, molim Vas da nam to pojasnite.

15 GĐA SVJEDOK: Zarobljenici su dati za brašno. A mrtva tijela, kad je
16 došao UNPROFOR, onda su mrtva tijela... čak su i neki od... sa srpske strane
17 došli, ovaj... i pretražen je taj teren. One kosti koje su pronađene zaista su
18 predate.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

20 Gospodine Josse, izvolite.

21 G. JOSSE: [simultani prevod]

22 P: Gospođo Palić, ja neću ulaziti u dobre ili loše strane tog incidenta.

23 No, Vama je očigledno da su Srbi veoma loše sagledali, na veoma loš način

24

25

26

27

28

29

30

1 sagledali to što se desilo u tom kanjonu, zar ne?

2 O: Pa, sasvim jasno. Ali u tom slučaju krive pogrešnu stranu, jer nisu
3 ih Žepljaci pozvali da dođu da ih poubijaju, nego su trebali skriviti svoje
4 komandante koji su ih poslali da ubijaju Žepljake, ovaj... Šta su tražili? Zašto
5 su napadali?

6 P: Preformulisaću pitanje. Da li Vi prihvatate činjenicu da je Vaš
7 suprug učestvovao u toj konkretnoj akciji koja je dovela do smrti znatnog broja
8 Srba?

9 O: Bio je jedan od učesnika, ali tada nije bio komandant. Nije bilo
10 komande. Nije bilo, ovaj... organizovane vojske u to vrijeme u Žepi. Tek poslije
11 toga se formirala organizo... organizovala komanda i prva žeps... 1. žepski
12 bataljon, tako su ga zvali. Tek tada su ljudi počeli pristupati u armiju i tako.

13 P: I tačno je, zar ne, da su podnešene krivične prijave u vezi sa ovim
14 događajem i da je među mnogim drugima pomenuto i ime Vašeg supruga kao jedne od
15 osoba koja je učestvovala u tome?

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Krivične prijave koje su podnešene gde?

17 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa, evo pokazaću jednu prijavu svedokinji.
18 Samo trenutak, molim Vas. Evo, zahvaljujem gospodine... gospodinu Krgoviću.
19 Molim da se pokaže dokument 6D33.

20 P: Ovo je krivična prijava koja je upućena Javnom tužilaštvu u Sokocu.
21 Datum je 20. maj 1994. godine. Ako pogledamo pod brojem 5, videćemo ime Vašeg
22 supruga. Ako pogledamo drugu stranu ovog dokumenta, pri samom dnu te strane
23 vidimo da stoji reč "obrazloženje", i onda se tu opisuje ovaj događaj. Neću
24 tražiti od Vas da to sada pročitate. Naravno, osim ako želite.

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, da.

2 P: Ali radi se o krivičnoj prijavi podnešenoj u Republici Srpskoj,
3 vezano za ovaj konkretan događaj, zar ne?

4 O: Da, očigledno.

5 P: Da li Vam je poznato da ovaj slučaj još uvek nije rešen?

6 O: Ne znam šta je s ovim slučajem. Ja sam čula za tu krivičnu prijavu,
7 jer je ona došla meni u dokumentaciji koju sam... koju imam u mom procesu koji
8 vodim, prilikom traženja istine o mome suprugu. Znam da postoji ova prijava i,
9 ovaj... možda ja nemam baš ovu formu prijave, ali znam da je optužen pod tom i
10 tom tačkom zakona. Ja zaista nemam ništa drugo reći osim da ne vidim svrhu da se
11 može tužiti neko ko se branio, da se može tužiti za... neko za nešto što...

12 Pa, više su se Srbi sami među sobom poubijali od panike i straha nego
13 što su ih... Čime će ih u to vrijeme? Kamenjem? To je sramotno. Ubijali smo ih
14 kamenjem i balvanima.

15 I onda je... onda je... su pobrojali sve ljude koje su znali, je li,
16 koji su nešto bili u životu, pobrojali su ih kao krive zato što su se branili.

17 P: U zaključku, dozvolite da ovo bude jasno: ništa ne može da opravda
18 kidnapovanje, pritvor i nestanak Vašeg supruga. Međutim, ja Vam kažem da su
19 postojali legitimni razlozi zbog čega su srpske vlasti želele da s njim
20 razgovaraju. Da li to prihvatate?

21 O: Da razgovaraju o ovome, jula 1995?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ne, gospođo. O događaju iz juna 1992.

2 O: O tome se nije imalo šta razgovarati. Ja ne znam na kakve razgovore
3 Vi mislite. Molim Vas. Odmah po dolasku UNPROFOR-a, sav teren je pretražen.
4 Svi... sve kosti koje su - znači svi mrtvi koji su ostali - su predati. Ratni
5 zarobljenici su svi živi vraćeni, predati. I ja ne vidim o... o čemu se ovdje
6 imalo razgovarati.

7 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, nemam više pitanja. Hvala,
8 gospođo.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Josse.
10 Gospođo Fauveau, izvolite.

11 Unakrsno ispituje gđa Fauveau:

12 [Braniteljica ispituje putem prevodioca]

13 P: Gospođo, da li je tačno da je UNPROFOR imao kontrolne tačke oko Žepe?

14 O: Jeste.

15 P: Iz centra grada, da li ste Vi mogli da vidite te kontrolne tačke,
16 punktove?

17 O: Nisam. Mo... možda se mogao vidjeti ovaj na Brezovoj Ravni, ali...

18 P: A jedno od tih mesta je takođe bila i Bokšanica, zar ne?

19 O: Da.

20 P: Ako niste mogli da vidite tu tačku, kako ste onda mogli da vidite one
21 autobuse koje ste navodno videli onog dana kada ste čuli glas kako se obraća iz
22 brda iznad Žepe, dakle, koji Vam govori da napustite Žepu?

23 O: Mladić je rekao da autobusi čekaju. Ja nisam rekla. Ako sam rekla,
24 onda zaista se ispravljam. Mislim, može se u stanju uzbuđenja reći nešto
25 nekorektno. Nisam ja vidjela, ali su vidjeli ljudi koji su živjeli u tom dijelu
26 gore pri Bokšanici. Ti ljudi su prvi s... Znači, jedna grupa je prva sišla u

27

28

29

30

- 1   Žepu da pita šta ćemo? Hoćemo li se predati?
- 2   P: U redu. Ali Vi lično niste videli te autobuse; to je tačno?
- 3   O: Ne, nisam.
- 4   P: A glas koji ste čuli, Vi u stvari ne znate da li je to bio glas
- 5   generalā Mladića, zar ne?
- 6   O: Ja ne mogu tvrditi da je to bio glas generalā Mladića. Međutim, bio
- 7   je vrlo odsječān i... u krajnjem slučaju, on se predstavio kao general Mladić.
- 8   Ako je neko smio da uradi da se predstavi kao general Mladić, onda je to nešto
- 9   drugo. A i ako se predstavio, vjerovatno je po njegovoj dozvoli.
- 10   P: Da. I ja takođe tako mislim, da je to verovatno, ali ne možete biti
- 11   sigurni, zar ne?
- 12   O: Pa, ne mogu biti sigurna da je to bio Mladić, naravno. Ali mogu biti
- 13   sigurna u ono što sam čula.
- 14   P: Vi ste rekli da ste otišli zbog bombardovanja, granatiranja Šitkovog
- 15   Dola i rekli ste da je jedan deo civilnog stanovništva takođe krenuo tim putem
- 16   za Vama. Da li je to tačno?
- 17   O: Nije tačno tako. Nisam otišla zbog bombardovanja Šitkovog Dola.
- 18   Otišli smo 23./24. u noći, odakle...
- 19   P: Oprostite što Vas prekidam. Prekidam Vas... ja mislim da je došlo
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 do greške u prevodu. Moje pitanje je da ste Vi otišli iz Žepe za Šitkov Dol
2 zato što je Žepa bila granatirana.

3 O: Da.

4 P: A civilno stanovništvo Žepe je krenulo za Vama i za Vašom porodicom,
5 odnosno krenuli su ka Šitkovom Dolu, zar ne?

6 O: Da, jedan dio. Znači, ova lijeva strana naselja koja su bila od
7 centra Žepe. Šta se dešavalo s desne strane... Ali uglavnom svi su bježali,
8 ovaj... iz kuća gdje im je bilo sklonjenije.

9 P: Gospođo, kada ste govorili o strani s desne strane i... Vi ste rekli
10 da ne znate da li su ti ljudi takođe evakuisani, odnosno da ne znate da li su
11 nakon toga bili evakuisani. Da li je to tačno?

12 O: Ja ne znam gdje su oni krenuli, ali su svi pobjegli od svojih kuća.
13 Ta desna strana je posebno bila ugrožena. Oni su bili mnogo bliže linijama.

14 P: Ukoliko su ti ljudi pobjegli iz svojih kuća, gde su mogli da odu?

15 O: Kao i uvijek, u šume, u pećine, u zaklonjenije klisure.

16 P: Sa kol'ko ljudi ste Vi bili na toj desnoj strani Žepe?

17 O: Ja sam rekla oko dvije... 2.500 lju... civila je bilo sa mnom.

18 P: Rekli ste da je bilo 2.500 civila u Šitkovom Dolu. Da li to obuhvata
19 i one civile koji su živeli s desne strane od Žepe?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja... ja stvarno je nemoguće da ja znam sve to. Ja... ja znam da je
2 bila masa svijeta, da su ljudi ležali po... po, ovaj... livadama, da su kuće i
3 pomoćni objekti svi bili prepuni i oni su bili rezervirani za žene i djecu i za
4 one koji su bili zaista... kojima je bila zaista potreba...potreban krov nad
5 glavom. Ovaj... mogli su biti... mogao je biti neko i sa desne strane. Zašto da
6 ne? Ustvari, ne... ne bih željela da dijelim Žepu lijevo i desno, nema razloga.

7 Ovaj... ja samo znam da... da je ovaj dio, dakle kad smo krenuli -
8 obzirom da sam ja krenula - taj dio stanovništva je krenuo za mnom. Jer rekla
9 sam: vladalo je to pravilo među ljudima da su sigurniji tamo gdje je žena
10 komandanta, bukvalno rečeno.

11 P: Možemo li dakle zaključiti da tog dana u Štitkovom Dolu, dakle kada
12 ste Vi došli tamo, da je veći deo civilnog stanovništva iz Žepe se u stvari
13 okupio u Štitkovom Dolu?

14 O: Da. I te... ta polja, ovaj... su... Da, otprilike. Bilo je i drugih
15 zbjegova. Ali ne već... rekla sam da je taj lijevi dio. A bilo je i drugih
16 zbjegova.

17 P: Gospođo, mislim da nisam nešto dobro shvatila. Vi ste rekli da je
18 čitavo stanovništvo bilo u Štitkovom Dolu, a onda nakon toga ste rekli da je to
19 bilo stanovništvo s desne strane. Ja sam mislila da je to bilo stanovništvo s
20 desne strane. Ali da li Vi možete da procenite, otprilike koliko ljudi je živelo
21 s desne strane Žepe?

22 O: Ako sam rekla s desne strane, ja se zaista izvinjavam. Dakle,

23
24
25
26
27
28
29
30

1 s lijeve strane. Desna strana Žepe su bila ta sela koja su bila bliže linijama:
2 Ribioc, Vratar, Slap. Mo... molim pitanje ponovo.

3 P: Ono što me zanima jeste: da li stanovništvo koje se okupilo u
4 Štitkovom Dolu, dakle onog dana kada ste Vi otišli za Štitkov Dol, da li je to
5 bilo civilno stanovništvo čitave žepske enklave ili samo jednog dela enklave?

6 O: Samo dijela. Samo dijela.

7 P: Možete li da nam kažete, otprilike kol'ko je bilo stanovništva iz
8 drugog dela enklave?

9 O: Pa, ja sam rekla da je u trenutku pada Žepa imala najmanje 8.000
10 stanovnika, sve ostalo se završava matematikom.

11 P: Znači, stanovništvo koje je krenulo za Vama, to je bio veći dio
12 stanovništva. Odnosno, to nije bio najveći deo stanovništva, već jedan manji deo
13 stanovništva, budući da je bilo jako puno ljudi koji nije krenulo za Vama. Više
14 ljudi nije krenulo za Vama; da li je to tačno?

15 O: Pa, tačno je. Nisu bili ni fizički vezani, znači, za područje gdje
16 sam ja živjela. To je područje u... gdje sam ja živjela, znači, i ta mjesta
17 okolo, oni su krenuli. Ovo... ovi... druga mjesta... Pa, Žepa je, odnosno
18 teritorij enklave je vrlo, vrlo - da upotrijebim riječ - razbacan. Vi ste imali
19 mjesta poput Luke i Kruševa Dola, koji su bili s one strane planine. Dakle, i
20 oni nisu nikako mogli biti s... ono, mogli su ali nisu bili sa mnom.

21 Nisu bili sa mnom ova desna strana, dakle sela Vratari, Bioc, Slap i
22 tako dalje... Kula. To su, ovaj... Jednostavno, svako je imao nekakav svoj
23 pravac kretanja, a u biti svi su u krajnjem slučaju, u krajnjem slučaju,

24

25

26

27

28

29

30

1 jer to je ono što smo naučili tokom rata, išli u tom pravcu prema planini.

2 P: Gospođo, to je ono što ja pokušavam da utvrdim. Meni se čini da na
3 osnovu Vaše izjave, kako sam ja to shvatila, da u slučaju opasnosti da bi se
4 stanovništvo okupilo u Štitkovom Dolu. I ja sam mislila da se radilo o čitavom
5 stanovništvu. A sad se pitam kako je moguće da se samo 2.500 ljudi okupilo u
6 Štitkovom Dolu?

7 O: Pa, nisu svi bili uvijek zajedno.

8 P: Preći ću na jednu drugu temu. Vi ste danas prepodne rekli - to je na
9 strani 8 transkripta - odnosno, govorili ste o odluci Vašeg supruga po kojoj je
10 trebalo braniti Žepu, jel */sic/* ukoliko se muškarci u Žepi predaju, da će proći
11 isto kao i Srebrenica. Da li možete da nam kažete datum kada je doneta odluka,
12 dakle odluka o odbrani Srebrenice, odnosno Žepe?

13 O: Ja ne znam tačan datum, ali znam... znam...

14 P: Izvinjavam se. Odbrana Žepe. Dakle, kada je doneta odluka o odbrani
15 Žepe?

16 O: Ja ne znam datum. Zaista, datum ne mogu, ovaj... jer... Odluka je
17 donesena onog trenutka kada je Avdi iz... u razgovorima koje je vodio u
18 UNPOROFOR-u rečeno da UN ne može zaštititi narod Žepe. U tom trenutku... "Onda,
19 ako ne možete Vi kao UN, mi ćemo se braniti." Cilj Avdin je bio dakle da dobije
20 na vremenu, da Ujedinjene nacije shvate šta se tamo dešava.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Trenutak molim. Već smo o tome govorili.
22 Pitanje se odnosilo na datum. Gospođo Fauveau, pređite na sledeće pitanje.

23

24

25

26

27

28

29

30

1   GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Da li se slažete da je petnaestog...
2   odnosno, da li znate da je 15. jula održan sastanak civilnih vlasti u Žepi, i to
3   sastanak sa srpskom vojskom?

4   O: Nije u Žepi. Održan je... Ja ne znam je li to bio 15. juli, ali je
5   održan sastanak na "Checkpointu 1", na Bokšanici.

6   P: Da li Vam je poznate da su civilne vlasti tada bile ustvari više
7   zainteresovane za to, odnosno da su hteli da predlože evakuaciju civilnog
8   stanovništva?

9   O: Mislīm da nije bilo podijeljenog stava između vojnih i civilnih
10   vlasti. Svima je bila je...jedini cilj da se preživi. Ono što znam jeste da
11   pregovori, koji su vođeni na... na Bokšanici, mog...mogli ste ih zvati kako god
12   hoćete, ali oni su bili na teritoriji pod kontrolom Mladića, uz Mladićeva
13   uslovljavanja.

14   Ja nikada neću zaboraviti kad je Hamdija Torlak, jedan od pregovarača,
15   došao... došao je u kuću i rekao... legao je i dugo je bio napet i onda je
16   rekao: "Morao sam potpisati predaju Žepe." Kakvi su to pregovori i kako se onda
17   može nazvati zainteresiranost, ovaj... civilnih vlasti u Žepi za... za
18   evakuaciju? To ne znam.

19   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau, nastavićemo nakon
20   pauze.

21   GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Da. Treba mi još pet minuta, ali možemo
22   da napravimo pauzu.

23   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Haynes, da li ćete Vi
24   unakrsno ispitivati?

25

26

27

28

29

30

1 G. SARAPA: [simultani prevod] Imaćemo nekoliko pitanja.
2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Pauza od 25 minuta.
3 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.
4 ... Početak pauze u 12.00h
5 ... Sjednica nastavljena u 12.28h
6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Izvolite sjesti.
7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau, izvolite.
8 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]
9 P: Prije pauze smo govorili o stavu civilnih vlasti u odnosu na
10 evakuaciju. Do te evakuacije je ustvari i došlo u određenom trenutku. I da li
11 ste Vi tokom te evakuacije vidjeli da neko želi da ostane u Žepi ili odbija da
12 ode? Da li ste nešto tome slično vidjeli?
13 O: Ne, nisam vidjela. Nije, ovaj... niko nije mogao ostati. Jednostavno,
14 svi su krenuli. I ja bih rekla da to nije bila evakuacija nego deportacija.
15 P: Da li je tačno da je vrijeme te evakuacije - ili da koristimo
16 neutralnu riječ, transfera stanovništva - da su u to vrijeme predstavnici
17 UNPROFOR-a i Crvenog krsta bili tamo, bili su u Žepi u to vrijeme?
18 O: UNPROFOR jeste bio. Međutim, ja nigdje nisam vidjela Crveni krst.
19 Iako smo, ovaj... iako je... znam da je stav mogao biti: "Ako već narod mora
20 da izađe iz Žepe, onda to moraju biti vozila UNHCR-a, nikako vozila koja šalje
21 Mladić, i u pratnji Međunarodnog crvenog križa." Ja nisam vidjela tak... takva
22 vozila.
23 P: Ali Vi možete potvrditi da je UNPROFOR bio prisutan kada su se ljudi
24 ukrcavali u te autobuse?
25
26
27
28
29
30

1 O: Tu... oni su bili u svojoj bazi, ali nisu bili oko autobusa. Barem ih
2 ja nisam vidjela.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, gospođu Fauveau, jer u
4 transkriptu se... posljednji dio, odnosno glavni dio, njenog odgovora na Vaše
5 pitanje pojavljuje kao pitanje, tako da možete to da popravite. Govorim o
6 redovima 17... odnosno od 18 do 19, a ustvari to je nastavak odgovora koji je
7 počeo u redu 17, na stranici 53.

8 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

9 P: Moram Vam ponovo postaviti pitanje zbog transkripta. Da li možete
10 potvrditi da je UNPROFOR bio prisutan na tom mjestu gdje su se ljudi ukrcavali u
11 autobuse?

12 O: Da Vam kažem. Autobusi su bili poredani u... u centru Žepe. Dakle,
13 tom glavnom ulicom kroz Žepu, a i.. na... Dakle, u dijelu te ulice, nekih možda
14 150 metara gdje su bili autobusi, na kraju je bila baza UNPROFOR-a. UNPROFOR je
15 bio tu, ali ja sam bila naprijed kolone autobusa i ja nisam vidjela, nisam
16 gledala u vojnike UNPROFOR-a. Ja sam gledala gdje je Avdo i vidjela sam tu grupu
17 srpskih vojnika. Ali UNPROFOR je još uvijek bio u Žepi.

18 P: Da li je tačno da u okviru stanovništva koje je evakuisano, u tom
19 konvoju u kojem ste i Vi bili evakuisani, je bilo i vojno sposobnih muškaraca?

20 O: Ja to ne znam. Nije bilo muška... mislim, vojno sposobnih muškaraca.
21 Ono što ja znam da su bile žene i djeca.

22 P: Gospođu, da li poznajete gospodina Abdurahmana Malkića?

23 O: Upoznala sam ga. On je bio svjedok. On je takođe bio u ovom tajnom
24 zatvoru u Vanekovom Mlinu, u Bijeljini, gdje je doveden moj suprug početkom

25

26

27

28

29

30

1 avgusta 1995. I ja sam ga upoznala jer mi je bio važan svjedok u mom traganju za
2 istinom o mome suprugu.

3 P: Da li Vam je gospodin Malkić rekao da je on vidio Vašeg supruga u
4 januaru 1996? Da li je to tačno?

5 O: Nije rekao da ga je vidio u januaru 1996. Tu je možda došlo do zbrke
6 u informacijama. On ga je vidio u to vrijeme dok je boravio u zatvoru. Malkić je
7 otišao prije. Avdo je ostao u tom tajnom zatvoru, a Malkić je izašao iz zatvora
8 kad je bila u januaru 1996. razmjena zarobljenika po Daytonskom ugovoru. I ja
9 sam odmah, kad sam čula za njega, potražila sam ga i razgovarala sam s njim o
10 onom što on zna o mome suprugu.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Stranica 55. Red 1 na stranici 55. Avdo
12 bi trebalo da bude Malkić ili Abdurahman Malkić.

13 GĐA SVJEDOK: "Avdo" je Avdo Palić, a Abdurahman Malkić je svjedok koji
14 je bio u tajnom zatvoru zajedno sa mojim suprugom. To je čovjek koji je pobjegao
15 iz Srebrenice, prešao je Drinu i u Bajinoj Bašti su ga uhapsila s... Policija
16 Srbije i vratili su ga u taj tajni zatvor u Bijeljenu.

17 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

18 P: Gospođo, Vi ste dali izjavu Tužilaštvu 18. aprila 1999., i u toj
19 izjavi ste rekli da ste razgovarali sa gospodinom Malkićem, kao i sa gospodinom
20 Ramićem. Zatim, dalje ste rekli, na stranici 8 verzije na engleskom:

21 "Razgovarala sam sa obojicom. Oni su mi rekli da je moj muž još uvijek
22 živ, da ga drže kao zarobljenika u tom zatočeničkom centru. Ovi ljudi su ga
23
24
25
26
27
28
29
30

1 posljednji put vidjeli u januaru 1996."

2 O: Ja... ja se izvinjavam ako je to promaklo, dakle, u izjavi. Inače,
3 izjava... kada mi je uzimana izjava u januaru... u aprilu 1999., trajalo je to
4 od podneva /?do/ navečer do 21.00h. I ja sam ispričala jednu veliku priču, što
5 je stalo na... na jako puno manje stranica od onog što sam ja rekla i, ovaj...
6 ja se is... tada nisam složila sa nedovoljnim brojem činjenica.

7 To je očigledno greška, jer nisu ga vidjeli u januaru 1996. Ta dva
8 zarobljenika su izašla iz... prilikom razmjene u januaru 1996., kad je po
9 Daytonskom sporazumu dogovoreno da se svi zarobljenici puste na s... sa svih
10 strana dakle, izašla su i ta dvojica zarobljenika koji su bili u tom tajnom
11 zatvoru. Iza njih je Avdo ostao u tom tajnom zatvoru.

12 P: Tih dvoje ljudi su bili apsolutno sigurni da su u januaru 1996., kada
13 su napustili taj zatvor, da je Vaš muž i dalje bio živ u tom istom zatvoru. Da
14 li nam to kažete?

15 O: Oni su napustili zat... taj zatvor, taj tajni zatvor, prije. Dakle,
16 već krajem avgusta oni su prebačeni u zatvor Batković koji je bio... u koji je
17 dolazio Međunarodni kriv... ovaj... Crveni križ. Dakle, tu su zarobljenici bili
18 evidentirani, za razliku od ovog tajnog zatvora, i ovaj... znači ostao je u tom
19 periodu iza njih, a ne u januaru 1996. Januar 1996. je mjesec u kome su ti ljudi
20 izašli iz zarobljeništva.

21 Ja bih voljela da vidim taj dio izjave.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospođice Šoljan.

23 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Samo trenutak. To je dokument 1D177.

24

25

26

27

28

29

30

1 Gospodine predsjedavajući, to nije u sistemu elektronske sudnice. Da li možemo
2 svjedokinji pokazati kopiju na papiru?

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li je to spremno, gospođo Šoljan?

4 PREVODITELJICA: Gospođa Fauveau nije uključila mikrofona.

5 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] U verziji na B/H/S-u to je stranica 9,
6 drugi paragraf. To nije dobra stranica. Ono što vidimo u sistemu elektronske
7 sudnice je stari prevod. Ja nemam novi prevod, zato je stranica broj 9. Da li
8 možemo pokazati svjedokinji kopiju na papiru?

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja sam i mislio da ćete to uraditi.

10 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

11 P: Stranica 9, drugi paragraf.

12 O: Dobro. Dakle, korektno je, znači, da su Abdurahman Malkić i Sado
13 Ramić Avdu vidjeli u tom tajnom zatvoru kad je doveden. Bili su zajedno neko
14 vrijeme. Abdurahman Malkić i Sado Ramić su krajem avgusta, ja tačno ne znam
15 datum, izvedeni iz tog tajnog zatvora. Avdo je ostao iza njih u tajnom zatvoru.
16 Njih dvojica su razmijenjeni u januaru 1996., kada su, ovaj... mi donijeli
17 informaciju da su vidjelu Avdu i da su bili s njim u tom tajnom zatvoru.

18 P: Gospođo, da li znate da je gospodin Abdurahman Malkić postao
19 predsjednik opštine... Skupštine opštine Srebrenica poslije toga?

20 O: Znam da je bio... da je nešto u općini Srebrenica. Ne znam šta je,
21 zaista. Mislim, tog čovjeka sam srela još jednom kada sam vodila postupak pred
22 Domom za ljudska prava. On je bio jedan od svjedoka i nemam... stvarno nemam
23 neka saznanja o njegovom životu.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: U Vašoj potrazi za Vašim suprugom, da li ste ponekad imali utisak da
2 vlasti Bosne i Hercegovine, pri tome govorim o vlastima Federacije, nisu spremne
3 na saradnju?

4 O: Pa, činjenica je da sam ja sama vodila ovu borbu. Ono što sam imala
5 od vlasti u Federaciji bilo je suosjećanje koje meni nije donosilo rezultate. I
6 svi su govorili da su nemoćni, ali ja se nisam pomirila da... da sam nemoćna.

7 Mislim da... da je položaj vlasti u Sarajevu bio na neki način
8 inferioran, ali da su morali možda malo više napora uložiti kod međunarodne
9 zajednice, da su morali više insistirati, da su vrištali na sve strane koliko
10 sam to ja vrištala da jedan oficir bude zarobljen u bazi UN-a pred očima
11 međunarodnih svjedoka i odveden i da se pri tome, ovaj... ni UN niti bilo ko
12 pokrene da riješi to pitanje, to... da, da. Mislim, nikome ne mogu za to
13 oprostiti i nikoga za to ne opravdavam.

14 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Nemam više pitanja. Hvala

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospođo Fauveau.

16 Gospodine Šarapa /?Sarapa/, izvolite.

17 Unakrsno ispituje g. Sarapa:

18 P: Gospođo Palić, Vi ste govoreći o napuštanju Žepe, evo da uzmem jedan
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 neutralan izraz o tome, rekli da ste krenuli u 7.00h 24-og. Iz onoga što je
2 kasnije rečeno, zaključujem da je to bilo 7.00 naveče, jel /sic/ u Vašem... u
3 Vašoj izjavi ne stoji da li je bilo u jutarnji sat ili večernji. Da li se možemo
4 složiti da je to bilo 24. jul, 7.00h naveče?

5 O: Tačno.

6 P: Hvala. I rekoste odmah iza toga da ste stigli na mjesto otkuda ste
7 kasnije krenuli u... u pravcu Kladnja u 9.00h ujutro. To je bio 25. ujutro; je
8 li tako?

9 O: Da.

10 P: Hvala. Vi ste takođe rekli da ste bili u prvom konvoju, čini mi se u
11 drugom autobusu smešteni. Da li možete reći koliko prije Vas je krenuo ovaj prvi
12 konvoj u kome se rekli da su bili bolesnici i ranjenici, čini mi se?

13 O: Pa, bilo je to u... u ranim... u poslijepodnevnim satima. Dakle,
14 oni... kad smo se mi vratili u centar Žepe iz tog Šitkovog Dola, oni su već
15 bili otišli.

16 P: Znači, nesporno je da su i oni krenuli 24-og; je li tako?

17 O: Da.

18 P: Hvala. Sad bih Vas htio pitati u vezi napuštanja Žepe još jedno
19 pitanje. Da li imate saznanje o tome kada je za... to završeno, ako je počelo
20 24-og?

21 O: Završeno je 27. jula. Zadnji konvoj je, znači, trebao da krene 26-og
22 navečer, ali on je blokiran. 806 civila znam da je bilo i trideset... 40,
23 ovaj... još ra.. ovaj... ranjenika. Taj konvon... konvoj je blokiran i Mladić je
24 tražio da Avdo dođe u bazu UNPROFOR-a u Žepu da preda vojsku. Avdo, naravno, je

25

26

27

28

29

30

1 odbio predaju vojske. U to vrijeme je bilo riječ da... dobio je informaciju da
2 general Smith - a i ja sam u Visokom čula - da general Smith ide u Žepu da se
3 dogovori sudbina vojske.

4 Ta...ta...taj konvoj i ti ranjenici su bili blokirani. Prenoćili su u
5 Žepi. Ujutru su o...opet nema evakuacije. Onda su, ovaj... ne... rekli tim
6 ranjenicima da neće krenuti sve dok Avdo ne dođe da se dogovore oko vojske. I
7 dvojica ranjenika koji su bili lakše ranjeni otišli su po Avdu koji se nalazio u
8 Štitkovom Dolu i rekli su mu da... su... da civili i ta... ti preostali
9 ranjenici da im ne daju da idu sve dok Avdo ne dođe. I onda je Avdo rekao:
10 "Hajdete Vi, eto mene." I ubrzo za njima je došao.

11 Po riječima svjedoka koji su bili tu, to je bilo 10.00h ujutro. Avdo je
12 ušao u bazu UN-a, odmah su dali zeleno svjetlo, odnosno rekli su da... ovim
13 preostalim civilima i ranjenicima da ulaze u autobuse i konvoj je krenuo.

14 P: Samo još jedanput, radi zapisnika, ja bih Vas zamolio... 10.00h
15 ujutro... samo ćete ponoviti još jednom datum.

16 O: 27. juli, 10.00h ujutro.

17 P: Sad bi prešô na jedno drugo pitanje. Da li ste vidali helikoptere da
18 sleću u Žepu? U toku rata, naravno.

19 O: Na početku... na početku 1992., helikopteri su stalno slijetali i
20 prelijetali moju kuću. Letjeli su vrlo nisko i ja se sjećam da se uopće nisam
21 krila. Bili su to helikopteri bivše Jugoslovenske narodne armije koji su išli u
22 taj objekat na Ozlovrhu, dakle u tu desetinu koja je bila smještena na žepskoj
23 planini.

24 P: Da li ste kasnije vidali helikoptere?

25 O: Ne, ali jesam avione.

26

27

28

29

30

1 P: Dakle, da li možete tvrditi... da li tvrdite da u toku 1993., 1994. i
2 1995. helikopteri nisu bili na području Žepe?

3 O: Ne. 1993., kada je Žepa zaštićena zona... postala zaštićena zona,
4 bilo je mnogo ranjenika, bilo je mnogo ljudi koji su nagazili na mine, kojima su
5 bile odsječene noge u... u neuslovnim prilikama u bolnici u Žepi. I Avdo je
6 tražio da se ti svi teški ranjenici i bolesnici prebace na liječenje u Sarajevo
7 ili gdje već. I tada je, u dogovoru sa srpskom vojskom... sa srpskom stranom,
8 posredstvom UNPROFOR-a, dogovoreno da se helikopters... helikopterima ti ljudi
9 evakuišu, što je i bilo. I te helikoptere jesam vidjela.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Sarapa, samo trenutak.
11 Gospodine Sarapa, gospođo Palić, molim Vas pravite malu pauzu između pitanja i
12 odgovora, jer zaista se sve odvija jako brzo i to stvara probleme prevodiocima.

13 G. SARAPA: /nečujno/

14 P: Da li Vam... da li imate nekih saznanja o tome da je tim
15 helikopterima stizalo nešto drugo? Konkretno, vojna oprema.

16 O: Neman.

17 P: Ja bih Vas sad pitô nešto o Žepi. Ali molim Vas, odnosi se na vrijeme
18 prije rata, dakle do 1992., do početka sukoba. Da li je Žepa bila opštinsko
19 sjedište ili ne? Da li je bila posebna opština ili dio neke druge opštine?

20 O: Bila je općina do sedamdeset i ne znam koje godine. Onda je
21 rasformirana općina i ti... veći dio područja koji su inklinirali prema općini
22 Han Pijesak pripali su Han Pijesku. Jedan dio je pripao Višegradu, a ostalo
23 Rogatici.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: To znači da 1992., na početku rata, Žepa nije bila opština, opštinsko
2 sjedište?

3 O: Ne. Ali teritorija koja je ostala, dakle koja se odbranila od napada
4 srpske vojske je ustvari činila bivšu općinu.

5 P: Možete opisati... Samo malo. Na početku rata, 1992., da li je Žepa
6 imala bolnicu?

7 O: Jeste.

8 P: Dom zdravlja ili bolnicu?

9 O: Pa, bio je to Dom zdravlja koji je... koji je postao bolnica, jer je
10 bilo puno ranjenih, uvijek bolesnih i tako dalje.

11 P: Da li je postojao sud u Žepi?

12 O: Ne, ne.

13 P: Nije. A 'oćete mi reći što je o sre... Da li je bila neka srednja
14 škola 1992. u Žepi?

15 O: Ne, ne.

16 P: Ne. Ovaj... da li... da li je postojala 1992., u Žepi javna ulična
17 rasvjeta u širem području Žepe?

18 O: Samo u centru.

19 P: A na koji način bi mogli opisati taj centar? Da li nam možete
20 konkretizirati, recimo, broj ulica i dužinu?

21 O: Bila je jedna glavna ulica. Ne znam stvarno o dužinama. To... ovaj...
22 ako hoćete konkretno, ako sam Vas dobro razumjela što me pitate, Žepa je bila
23 jedna stara varoš sa jednom glavnom ulicom, sa tim starim jezgrom, a naselja su
24 bila oko, bliže i dalje.

25 P: Znači, ta naselja o kojima govorite, to ustvari nije bila Žepa nego
26
27
28
29
30

- 1 su bila naselja van same Žepe?
- 2 O: Van centra.
- 3 P: Van centra.
- 4 O: Svake je naselje imalo svoje... svoj naziv.
- 5 P: Ah, svoj naziv. Dakle, da li bi... Samo trenutak, za zapisnik. Da li
- 6 bi Žepu mogli opisati kao varoš, mjesto ili grad?
- 7 O: Žepa je bila varoš, ako hoćemo u klasičnom smislu riječi.
- 8 P: Hvala. Nemam više pitanja.
- 9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Sarapa.
- 10 Da li imate dodatnih pitanja, gospođo Šoljan?
- 11 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Ne, časni Sude.
- 12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Sudija Kwon? Sudija Stole? Sutkinja
- 13 Bros? Ne.
- 14 Gospođo, nemamo više pitanja za Vas, znači da možete da idete. U ime
- 15 Međunarodnog suda želim da Vam se zahvalim što ste došli da svjedočite. I takođe
- 16 Vam želim sretan put kući. Naši službenici će Vam pomoći u organizaciji Vašeg
- 17 povratka.
- 18 GĐA SVJEDOK: Hvala.
- 19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam.
- 20 [Gđa svjedok se povlači]
- 21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dokumenti. Da li imate dokumenata koje
- 22 želite da uvedete, gospođice Šoljan?
- 23 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Ne, nemamo.
- 24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Koliko sam shvatio, tim Odbrane Gvero
- 25 želi da ponudi neka dokumenta. Gospodine Josse.
- 26 G. JOSSE: [simultani prevod] Da, časni Sude. Ima nekoliko dokumenata
- 27 koje sam ja predočio svjedokinji: 6D29 - to je bio izvještaj funkcionera
- 28 Ujedinjenih nacija u vezi sa stanjem stvari 26. jula. Zatim, 6D30 je bio
- 29 sporazum o razoružanju u Žepi. 6D31 je sporazum o demilitarizaciji od prije
- 30

1 dvije godine, dakle 1993. 6D32 je odluka... izvinjavam se, je dokument u vezi sa
2 pozajmicom. 6D33 je krivična prijava. 6D34 je dokument pukovnika Palića u vezi
3 sa razoružavanjem UNPROFOR-a. I 6D37 /u engleskom transkriptu: "6D5D7"/ je
4 naređenje brigadnog generala Hadžihasanovića u vezi sa pitanjima u februaru
5 1995.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Koji od ovih još nije preveden?

7 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa. jedan broj njih nije preveden. 6D32,
8 6D34 i 6D33 još nisu prevedeni. Ostali su ili na engleskom ili imaju prevod.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li ima prigovora od strane
10 Tužilaštva?

11 GĐA. ŠOLJAN: [simultani prevod] Ne, časni Sude. Nema prigovora.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ili od strane Odbrane? Nema prigovora.

13 Dakle, ova posljednja tri dokumenta koja je pomenuo gospodine Josse, 6D32, 6D33
14 i 6D34 se obilježavaju samo u svrhu identifikacije dok se čeka prevod, a onda će
15 se odmah uvesti kao dokazni predmeti. Ostali se uvode kao dokazni predmeti.

16 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vama.

18 Sljedeći svjedok, molim. Da li smo spremni, jer ovaj ima zaštitne mjere?
19 Gospodine McCloskey, izvolite.

20 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Trebalo bi da smo spremni da počnemo.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hteo bih samo da proverim. Zaštitne
22 mere su upotreba pseudonima i izmena slike lika. Da li sam u pravu?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U međuvremenu, hteo bih da kažem da je
3 Tužilaštvo podnelo još jedan podnesak, kako bi se promenilo da svedok PW-157,
4 koji je trebao da bude *viva voce* svedok, da postane svedok u skladu sa pravilom
5 92ter, a takođe je zatražilo i zaštitne mere: pseudonim, izmena lika i glasa.
6 Možda bi sutra ujutro mogli da čujemo Vaš stav o svemu tome kako bismo doneli
7 usmenu odluku. Hvala Vam.

8 Za one koji možda nisu shvatili o čemu govorim, bilo je reči o svedoku
9 broj 68.

10 Dobar dan, gospodine.

11 SVJEDOK: Dobar dan.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobrodošli na Međunarodni sud. Vi ćete
13 sada početi sa svedočenjem, ali pre nego što to učinite, molim Vas da date
14 svečanu izjavu da ćete govoriti istinu. Molim Vas da pročitate tekst ove svečane
15 izjave.

16 SVJEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i
17 ništa osim istine.

18 SVJEDOK: SVJEDOK PW-111

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam. Sedite, udobno se smestite.

20 SVJEDOK: Hvala.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mi smo odobrili određene zaštitne mere,
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 odnosno upotrebu pseudonima i izmena slike lika, kako bi se zaštitio Vaš
2 identitet. Ja pretpostavljam da Vam je to objašnjeno, ali sam jednostavno hteo
3 da proverim sa Vama da li je to zadovoljavajuće? Nisam čuo Vaš odgovor.

4 SVJEDOK: Da.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Prvo će Vas ispitivati gospodin
6 McCloskey, a zatim će Vas unakrsno ispitivati predstavnici različitih timova
7 Odbrane.

8 Gospodine McCloskey, izvolite.

9 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Dobar dan, gospodine predsedavajući.

10 Ispituje g. McCloskey:

11 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

12 P: Dobar dan, svedoče. Gospodine, pogledajte molim Vas ovo parče papira,
13 P02397, i recite nam da li ste to Vi.

14 O: Da.

15 P: U redu. Molim da nakratko pređemo na privatnu sednicu.

16 [Poluzatvorena sjednica]

17 (redigovano)

18 (redigovano)

19 (redigovano)

20 (redigovano)

21 (redigovano)

22 (redigovano)

23 (redigovano)

24 (redigovano)

25 (redigovano)

26 (redigovano)

27 (redigovano)

28 [Otvorena sjednica]

29

30

1 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]
2 P: Jula 1995. godine, da li ste se... da li ste bili pripadnik Armije
3 BiH?
4 O: Da.
5 P: U kojoj jedinici?
6 O: 282-oj.
7 P: 11. jula recite nam šta ste radili.
8 O: 11. jula pobjegô sam iz Srebrenice, znači prema Jagličima. Komplet
9 muškarci civili, žene i djeca su otišli prema Potočarima, a mi smo preko šuma
10 prema Tuzli.
11 P: Zašto ste krenuli prema šumi i prema Tuzli?
12 O: Pa, Vojska Republike Srpske, Jugoslovenska armija, znači, bili su
13 jaki napadi na Srebrenicu i oni su ušli u Srebrenicu i mi smo bili prinuđeni da
14 bježimo iz Srebrenice. I zbog toga smo morali da pobjegnemo iz Srebrenice.
15 P: Da li ste dobili neko naređenje da krenete prema šumi ili prema
16 Jagličima?
17 O: Pa, ja nisam čuo nikakvo naređenje, da je meni neko naredio, nego to
18 je bilo tolika panika među ljudima, među ženama, djecom, to nije z... nije se
19 znalo kud ko ide, kud ko bježi. Jer bili su jaki artiljerijski napadi i granate
20 padale su i po narodu i oko nas, tako da smo morali što prije da izađemo iz
21 Srebrenice.
22 P: U redu. Da li ste negde oko 11-og napustili Jagliče?
23 O: Na Jagliče sam došô 12-og. I 12-og sam napustio Jagliče.
24 P: Otprilike u koje doba dana, ako se sećate? Kažite nam.
25 O: Poslepodne.
26 P: A sa kim ste krenuli?
27
28
29
30

1 P: Krenuo sam sa muškarcima, sa svim. Znači, išli smo u koloni. U koloni
2 smo išli jedan iza drugoga.

3 P: Preći ću sada na jutro sledećeg dana, 13-og ujutro. Da li ste se u
4 jednom trenutku predali?

5 O: Da. Iznad Kravice, bilo nas je veća grupa ljudi, u kojim sam bio i
6 ja. Odlučili smo da se predamo, jel /sic/ nismo imali drugoga izbora i sišli smo
7 na asvalt, predali se.

8 P: Šta se desilo kada ste sišli na asfalt, na tu asfaltnu cestu?

9 O: Pa, prešli smo asvalt, znači sa dignutim... naređeno nam je da
10 dignemo ruke na glavu. I onda naređeno nam je da odložimo rusakove /sic/ ko je
11 imô, na jednu kamaru. To smo odložili. Išli smo... išlo se u koloni jedan iza
12 drugoga.

13 Naredili su nam da ko ima novac... oduzimali su nam novac. Odmah, znači,
14 jedan vojnik... njemu smo davali novac ko je imô. I onda su nas smjestili preko
15 asvalta na jednu veliku livadu. Tu je bilo par kuća izgorelih, porušenih, a to
16 su bili Sandići.

17 P: Kada ste čuli naređenje da stavite ruke na glavu, iznad glave, da li
18 možete da nam kažete, odnosno opišete ko Vam je izdao to naređenje?

19 O: Pa, jedan od srpskih... srpske vojske, taj vojnik. Sad, da li je on
20 bio neki oficir, ja ne znam.

21 P: Da li možete da nam opišete uniforme tih vojnika koje su Vam... koji
22 su Vam izdavali naređenja tada kada ste se predali? Onol'ko kol'ko se najbolje
23 sećate.

24 O: Pa, imali su maskirnu uniformu kompletnu na sebi, gornji i donji dio.

25

26

27

28

29

30

1 Imali su... neki su imali šljemove, neki su kape. Imali su pancire na sebi.

2 P: U redu. A kada ste stigli do livade, da li ste primetili neke druge
3 vojnike, odnosno da li biste mogli još nešto da kažete vezano za izgled vojnika
4 koji su se nalazili tamo na livadi kada ste Vi tamo stigli?

5 O: Obično te koje sam ja gledô, koji su bili oko mene kad su nas
6 smjestili na livadu - znači, okolo bila je straža da ne bi neko pokušô da se
7 udalji iz te grupe moje - imali su svi šarene uniforme. Znači, jedan je taj koji
8 je ispred nas stajô, oficir najvjerojatnije da je bio, on je isto imô šarenu
9 uniformu, imô je bijelu majicu - kol'ko se sjećam - na sebi, kratkih rukava.

10 Držô je nož u rukama i stalno dok smo bili tu na livadi vrtio je taj nož
11 u rukama. Imô je avtomatsku /sic/ pušku. Povremeno ispaljivô je pojedinačno po
12 jedan metak u zrak, kad se mi uzbunimo.. kad jedan... kad par ljudi, ovaj...
13 pošalju na vodu da donesu vode u flašama. Tako, pasdli su ljudi u nesvijest.
14 Bilo je jako toplo, tako da je dosti ljudi u nesvijest padalo, gubilo se, pa su
15 ih hladili.

16 Onda, da mi ne bi stvarali gužvu veliku i galamu, on povremeno je...
17 opuca u zrak da bi se mi smirili, tako da je se derô na nas da se mi smirimo, da
18 budemo tihi.

19 P: Da li znate otprilike u koje doba dana ste stigli na livadu?
20 Otprilike.

21 O: Pa, to je bilo jutro. Znači, sunčano je vrijeme bilo. Znači, ujutro
22 je bilo velika magla, tako da mi kad smo odlučili da se predamo nismo mogli
23 vid'ti asvalt, nego čuli smo samo pozivaju nas megafonima da se predamo i da
24 ćemo biti bezbjedno poslani u željenom pravcu. Znači, kad smo sišli na asvalt,

25

26

27

28

29

30

1 to je još malo kasnije, onda sunce je bilo, izgrijalo je sunce i onda tokom
2 cijelog dana bilo je jako toplo.

3 P: Kada ste stigli na livadu, možete li da nam kažete, otprilike, koliko
4 je bilo drugih muškaraca Muslimana na livadi?

5 O: Pa, po mojoj procjeni, otprilike od 1.500 - 2.000. Možda i više, ne
6 znam.

7 P: Da li se taj broj odnosi na onaj trenutak kada ste Vi stigli tamo ili
8 se broj tokom dana povećô?

9 O: Znači, sa mnom je velika grupa, znači, stigla na tu livadu. Posle
10 toga broj je se povećô. Stigla je posle, nakon kratkog vremena, druga kolona
11 isto koja je se predala. Isto su bili smješteni u... na istu livadu gdje sam i
12 ja bio.

13 P: Dok ste Vi bili na livadi, da li ste videli neke ranjene Muslimane?

14 O: Vidio sam par ranjenika. Oni su isto padali u nesvijest, hladili su
15 ih, al' došlo je naređenje da uz pratnju tih ranjenika iz moje grupe - znači
16 ljudi koji poznaju te ranjenike, znači neki njihovi bližnji - da hi /sic/
17 otprate do u blizinu kuća, da ih sklone od sunca, da ih ne bije sunce. Zbog
18 toga... izloženi su jakoj toploti i padali su u nesvijest. I oni su ih otpratili
19 do tih kuća. Znači, kuće su se nalazile sa desne moje strane, kako sam ja sjedio
20 na livadi, kako sam bio okrenut prema asfaltu.

21 P: Nakon što su ranjene odveli do kuća, da li ste videli šta se s njima
22 desilo?

23 O: Nisam vidio. Ništa ne znam za njih šta je se desilo. Samo sam vidio
24 jedan je vojnik doveo jednoga, isto iz moje grupe koji je otpratio te ranjenike,
25 i rekao je da - taj vojnik srpski - da je pokušô taj čovjek da pobjegne, pa je
26
27
28
29
30

1 ga on stigô i onda je ga doveo tu na livadu ponovo, gdje sam ja bio pored tenka.
2 Dalje šta je se dogodilo: tenkista koji je vozio tenk, znači bio je
3 uvijek na tenku, ulazio je u tenk, izlazio - pored tenka bilo je još... na tenku
4 vojnika koji su sjedili, oko tenka - taj vojnik udario je ga jako šakom u bradu,
5 u lice udario je ga. I taj čovjek je pao na zemlju, na leđa. Mi smo svi gledali
6 to. To je bilo u blizinu nas do deset metara daljine. Prišao je drugi vojnik,
7 koja je grupa druga došla. Znači, jedna je grupa došla. Ko su oni ja ne znam,
8 neki su vojnici bili al' imali su drugu uniformu, crnu uniformu na sebi. Imali
9 su crne kratke majice, crne pantalone, čizme. Oznake nikak'e nisam vidio na
10 njoj.

11 Taj jedan od otih /sic/ vojnika u crnoj uniformi uzeo je avtomatsku
12 pušku sa dobošom. Prišao je tom vojniku i op... zakoračio je ga je iznad njega,
13 raskoračio noge i išarô ga je sa rafalom po grudima. I onda je on naredio
14 dvojici ljudi iz moje grupe da izađu da ga odnesu, 20-30 metara da ga udalje od
15 nas, da ga bace u livadu. Kao što su to izašli i odnijeli su ga i bacili su ga u
16 livadu. I ponovo dva čovjeka ta vratila su se u moju grupu tu.

17 P: Ko je nosio telo, Srbi ili Muslimani?

18 O: Muslimani.

19 P: Dok ste bili na livadi tog dana, da li ste videli da li je bilo kome
20 od Muslimana tog dana bilo dozvoljeno da napusti tu grupu muškaraca?

21 O: Bilo je jedino dozvoljeno... Bilo je među nama djevojaka, žena,
22 djece. Znači, djece da kažem, mlađi od 18 godina, znači od 13-15, 17 godina, ne
23 znam tačno. Njima je bilo dozvoljeno da izađu iz te grupe. Znači, u tom trenutku
24 naišô je konvoj koji je 'vakuisô iz Potočara civile prema Tuzli. Zaustavili su
25 avtobuse i kamione, i te koje su izvod... izdvojili, znači mlađe od 18 godina,
26 ubacili su ih u avtobuse i poslali su ih za Tuzlu.

27

28

29

30

1 P: Da li se Vi videli ili čuli na koji način su te osobe koje su Vas
2 zarobile odvajale ljude, odnosno kako su mogli da znaju ko je mlađi?

3 O: Pa oni su... Taj jedan od vojnika pitô je: "Ko ima mlađi od 18 godina
4 nek' izade." Neki su se prijavljivali i on po procjeni svojoj... koga on vidi da
5 nije mlađi, on ga je vratio u grupu ponovo, a kad vidi koji je mlad, ono po
6 licu, on ga je izdvojio i poslô ga je u avtobuse.

7 P: Dok ste bili na toj livadi, da li su se pojavili neki viši oficiri
8 Vojske Republike Srpske?

9 O: Jesu. Kasnije do...došô je Ratko Mladić sa svojom pratnjom. Znači,
10 svi su bili dobro obučeni, sa novom uniformom. Tako da nam je se obratio i rekao
11 je da se ništa ne plašimo, da se ne brinemo, bićemo poslani u željenom pravcu...
12 pravcu, da nam ništa neće faliti, da će nas poslati svojim porodicama.

13 Tu se on nije dugo zadržô, možda pet do deset minuta, ne znam tačno,
14 otprilike. Dolazili su neki novinari, snimali su nas, slikavali /sic/ su nas.
15 Tako da se oni nisu dugo zadržali i onda su otišli oni sa livade.

16 P: Kada kažete da su Vas snimali, šta ustvari mislite pod time da su Vas
17 novinari snimali?

18 O: Pa, snimali su nas i rekli su da... rekli su nam svima, obratili se:
19 "Evo da Vas malo snimimo, da Vas islikajemo /sic/ da prekažemo /sic/ svijetu
20 koliko smo mi humani, da Vam ništa ne fali, da ste bezbjedni, na bezbjednom
21 mjestu."

22 P: Otprili...otprilike u koje doba dana se pojavio Mladić i obratio se
23 toj grupi?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Tačno ne znam. Otprilike, znači, polovinom dana negdje. Možda je to
2 bilo popodne negdje, otprilike. Ne znam tačno.

3 P: Osim onoga što ste videli kako su neke žene i neki ljudi ispod 18
4 godina prebačeni odatle, da li ste videli neke druge konvoje ili neki drugi
5 način prevoznog sredstva kojim su putem... kojim su ljudi odvoženi? Dakle, da li
6 ste to mogli da vidite s tog mesta?

7 O: Znači, vidio sam Ujedinjenih nacija transportere koji su stajali
8 is... isto na asfaltu ispod nas. Vojnike sam gledô, hodali su. Znači, kratko su
9 se tu zadržavali. Kami... u kamionima su isto prevozili narod, avtobusi.

10 P: Kada kažete da su prevozili ljude autobusima i kamionima, da li
11 možete da nam kažete u kom pravcu su ih odvozili?

12 O: Odvozili su ih prema Tuzli, pravac Tuzle.

13 P: Da li ste mogli da vidite ko su ti ljudi koji su se nalazili u
14 autobusima i u kamionima?

15 O: Pa, normalno da sam vidio. To su sve civili, žene, djeca iz
16 Potočara... koji su otišli u Potočare u krung... krug UNPROFOR-a.

17 P: Recite nam kako je došlo do toga da Vi na kraju tog dana odete sa tog
18 mesta.

19 O: Došlo nam je naređenje, došli su avtobusi, dva avtobusa su došla.
20 Čekali su nas na asfaltu. Naređenje... izdvajali su nas znači, nisu sve odmah
21 pokupili. Znači, samo je došô taj oficir koji je stao... stajao ispred nas sa
22 nožem. Samo je rekô: "Ti, ti, ti - izlazi i silazite na asfalt doli i ulazite u
23 avtobus."

24 Znači i... u među kojima sam i ja bio. Znači i mene je izdvojio Znači, .

25

26

27

28

29

30

1 još posle mene dosta je ljudi dolazilo. Tako dok nisu nakrcali avtobuse pune.
2 Znači, kad sam ušô u avtobus nisam mogô sjesti. Stojo /sic/ sam na hodniku
3 avtobusa. Tako je bilo napresovano da smo se htjeli pogušit'. Užasno toplo. Sa
4 pratnjom, vojnici su isto bili u tom avtobusu srpski. Avtobusi su bili okrenuti
5 pravac prema Bratuncu i Srebrenici. I onda kad su se avtobusi napunili, onda smo
6 odveženi prema Bratuncu. Nismo puno...

7 P: Dozvolite da Vas ovdje prekinem. Prije nego što ste ušli u autobus,
8 da li Vam je bilo ko rekao kuda idete?

9 O: Rekli su nam - to nisam rekô - još dok su nas izdvajali na livadi,
10 jel /sic/ nismo znali gdje idemo. Rekli su nam da idemo u razmjenu za Srbe
11 njihove, u Tuzlu da će nas prebaciti. Ja sam tako i mislio. Pošto smo sjeli u
12 avtobuse, avtobusi su bili... nisu bili okrenuti, to sam odma' vidio, nisu bili
13 okrenuti prema Tuzli nego prema Bratuncu. To mi je bilo sumnjivo.

14 I tako da smo krenuli prema Bratuncu, vozili su nas. Nisu nas daleko
15 vozili znači. Dovezli su nas do tih magacina, hangara, do Kravice.

16 P: U redu. Prije nego što pređemo na hangare, skladište Kravica,
17 dozvolite da Vam postavim još par pitanja. Rekli ste da je na toj livadi Sandići
18 došlo do odabira ljudi. Da li ste Vi mogli da uočite kakav kriterij se koristio
19 pri tom izdvajanju, pri tom odabiru ljudi? Šta su imali zajedničko ti koji su
20 bili u grupama koje su bile izabrane?

21 O: Znači pretežno, po mojoj procjeni i kol'ko sam sve gledô oko sebe,
22 izdvajali su sposobne, vrlo sposobne ljude, koji su jaki i sposobni po njihovim
23 procjenama i po mojoj procjeni, normalno. Obično te su ljude izdvajali.

24 P: Prevod koji smo dobili je da se Vi "slažete" s njima. Šta ste htjeli
25 time da kažete?

26

27

28

29

30

1 O: To ne razumijem. Sa kim da se slažem? Ponovite mi, molim Vas.

2 P: Možda je problem u prevodu, ali mi smo dobili u prevodu da je to bila
3 njihova procjena, a Vi ste se složili s njima. Rekli ste: "...i po mojoj
4 procjeni."

5 O: Da. Znači, ja sam gledô oko sebe, sve su stvarno bili sve sposobni
6 ljudi, jaki, mlađi momci. Oni su jedino... najviše birani.

7 P: Pored žena i tih mlađih ljudi... mladića o kojima ste govorili, da li
8 ste vidjeli da li je ijedna druga grupa muškaraca odvedena iz te... s te livade
9 tog dana, prije nego što je odvedena Vaša grupa?

10 O: To ni... Vidio sam koji je uz mene bio. Znači, par ljudi odvedeno kad
11 smo stigli tek na livadu. Znači, pored mene je čovjek bio kojeg sam vrlo dobro
12 poznavaô. Znači, zajedno smo se predali. Njega su prvoga odma' odveli. Tog
13 momenta kad smo stigli na livadu, nismo se zadržali možda 20 minuta, pola sata,
14 njega su izdvojili. Al' on je imô bradu.

15 Hodža je bio. Znači, u Srebrenici bio je hodža. Njega su odveli i još
16 ljude koji su imali bradu, nisam sve mogô vid'ti. Dosta ljudi su izgonili...
17 izdvojili i odveli. Nisam vidio gdje su ih odveli. Nikad se više nisu vratili,
18 nisam ih više vidio. I jedino ranjenike što su izdvajali, to sam još vidio. To
19 sam već i rekao.

20 P: Da li ste znali ime tog čovjeka koji je bio hodža, koji je bio
21 izdvojen?

22 O: Vjeruj sad se ne sjećam. Ne sjećam se imena.

23 P: Pored osoba koje su izdvojene tog dana, da li ste vidjeli neke veće
24 grupe ljudi koji su ili otišli iz tog područja ili su prebačeni iz tog područja,

25

26

27

28

29

30

1 prije nego što ste Vi prebačeni?

2 O: Pa, sa te livade, znači, izdvajali su ranjenike, žene i te mlade od
3 18 godina. Djevojke isto. Znači, njih su ubacili u avtobuse i odvezli su ih
4 avtobusi za Tuzlu sa ženama i djecom i... koji su bili u Potočarima, sa konvojem
5 tim koji je odvezio žene i djecu.

6 P: U redu. Da se vratimo na trenutak kada je Vaš autobus, autobus u
7 kojem ste Vi bili, otišao sa livade Sandići. Da li se približno sjećate koje je
8 to doba dana bilo?

9 O: To je bilo poslepodne.

10 P: U redu. Opisali ste dva autobusa. Da li se sjećate da li ste bili u
11 prvom, koji je bio okrenut prema Bratuncu, ili u onom autobusu koji je bio iza
12 njega?

13 O: Bio sam u prvom avtobusu.

14 P: Kada ste Vi krenuli prema Bratuncu, da li znate da li je za Vama
15 sljedilo bilo koje drugo vozilo?

16 O: Iza mene je išo isto još jedan avtobus. Isto pun ljudi.

17 P: U redu. A kuda je otišao Vaš autobus?

18 O: Pa, gdje sam sjeo, znači, na tom asfaltu, otišli smo prema Bratuncu.
19 I dovezli su nas do Kravice, do tih hangara. Znači, avtobusi su skrenuli na
20 desnu stranu, pred te hangare. Nismo dugo putovali. Kratko smo putovali.

21 P: U redu. I da li su oba autobusa došli pred to skladište, pred te
22 hangare?

23 O: Oba, da.

24 P: Molim dokument koji po spisku 65ter nosi broj 1563. Molim da se
25 pozove na ekran.

26

27

28

29

30

1 Vidjet ćete fotografiju i ja ću Vam postaviti pitanja o toj fotografiji.
2 I ako budemo imali vremena, pošto nam je ostalo samo pet minuta, ja ću Vas
3 zamoliti da na toj fotografiji nešto ucrtate. Mi imamo tu pred Vama jednu novu
4 mašinu, pa će Vam poslužitelj pokazati na koji način se to radi.

5 Kada pogledate ovu fotografiju, da li prepoznajete to što ona prikazuje?

6 O: Da, naravno.

7 P: Šta je to?

8 O: To su hangari u Kravici u kojima sam ja bio.

9 P: U redu. Poslužiteljica će Vam dati pero i Vi možete direktno na
10 ekranu da obilježavate. I ako pogriješite, možemo izbrisati, pa početi
11 ispočetka. A možda imamo problem sa transkriptom.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Lazarević.

13 PREVODITELJICA: Mikrofon za gospodina Lazarevića.

14 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Mislim da sam vidio neke oznake na
15 desnoj... u desnom uglu ove fotografije, pod ovim brojem. Mislim da smo ovo već
16 usvojili kao obilježenu fotografiju.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da znam šta hoćete da kažete. U
18 gornjem desnom uglu, ispod broja refere... referentnog broja nešto je izgleda
19 napisano rukom. Da li možemo to povećati?

20 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Časni Sude, mi smo mislili da je ovo
21 neobilježena fotografija. Izvinjavamo se zbog ovoga. Ovo je dokazni predmet koji
22 je korišten u predmetu *Krstić*, ali mi nismo vidjeli da ovo piše s desne strane u
23 rukopisu. Možemo da ustanovimo šta je to. Mogu da pročitam.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Ako imate čistu kopiju, nju
25
26
27
28
29
30

1 ćemo koristiti. Hvala gospodine Lazarević što ste nam na to ukazali. Ovo je
2 nečitko, ali ipak tu piše.

3 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ovo je naša fotografija. Mislim da nema
4 problema u vezi s ovim što piše na fotografiji, ali...

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li bilo ko od timova Odbrane ima
6 problema sa ovom fotografijom?

7 Ne. Izvolite, možete nastaviti. Imate još tri minute.

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala.

9 P: U redu. Dakle, uzmite pero i označite gdje se zaustavio autobus u
10 kojem ste Vi bili, na kojem mjestu kod hangara, po Vašem sjećanju. Možete
11 pritisnuti direktno na ekran. Nadam se da će to funkcionisati. Možda biste mogli
12 da unesete jedan kvad... jedan kvadratić, pravougaonik u obliku autobusa. Nije
13 potreban baš oblik autobusa, samo jedan pravougaonik.

14 O: Može. [obilježava]

15 P: U redu. A gdje je bio drugi autobus?

16 O: Iza njega. [obilježava]

17 P: U redu. Molim Vas, unesite broj 1 pored autobusa u kojem ste Vi bili,
18 i broj 2 pored autobusa koji je bio iza Vas. Dakle, jednu malu oznaku brojevima.

19 O: [obilježava]

20 P: U redu. I 2 pored drugog autobusa.

21 O: [obilježava]

22 P: I upišite Vaš pseudonim, to je "PW-111". Unesite to na ovo dole
23 veliko kukuružište koje je u donjem desnom uglu. Upišite to na ekranu, tako da
24
25
26
27
28
29
30

1 znamo da je ovo Vaš dijagram.

2 O: Šta da upišem? Izvinjavam se. Ponovite mi.

3 P: To je Vaš pseudonim, to je šifra Vaša na ovom suđenju. To je "PW-

4 111".

5 O: [obilježava]

6 P: Još jedno 1, i ispod toga datum. Izvinjavam se, propustio sam

7 posljednje.

8 O: [obilježava]

9 P: I datum: 06.02.07.

10 O: [obilježava]

11 P: Ovo je dobro... dobar trenutak da se zaustavimo, gospodine

12 predsjedavajući.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ovo ćemo sačuvati i kasnije će biti

14 uvedeno u spis. Prestajemo sa radom do sutra ujutru.

15 Svjedoče... svjedoče, moramo da se sada zaustavimo ovdje. Vidimo se

16 ponovo sutra ujutru u 9.00h., kada ćete nastaviti i nadam se i završiti sa Vašim

17 iskazom.

18 SVJEDOK: Hvala.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam.

20 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

21 ... Sjednica završena u 13.46h.

22 Nastavak zakazan za srijedu,

23 07.02.2007. u 09.00h.

24

25

26

27

28

29

30